Gemeente Wijchen

Perspectiefnota 2022

1. Voorwoord

De Perspectiefnota 2022 is de eerste stap in het begrotingsproces. Deze stap wordt gevolgd door het opstellen van de Programmabegroting 2023, met het meerjarenperspectief t/m 2026. Deze Perspectiefnota wordt behandeld in de raad van 7 juli 2022. De Programmabegroting wordt op 10 november 2022 vastgesteld.

Naast de vooruitblik op het meerjarenperspectief 2023-2026, stellen we ook voor het lopende jaar 2022 een bijstelling voor middels een begrotingswijziging. Input voor deze begrotingswijziging komt uit de Programmarapportage mei en actualisatie van de onderwerpen in deze Perspectiefnota.

Samen verschil maken
Onlangs heeft het college haar nieuwe coalitieakkoord gepresenteerd. In het akkoord met de titel "Samen verschil maken", heeft het college haar ambities verwoord voor de periode 2022-2026. In de basis wil het college er zijn voor de inwoners, de koers vasthouden en een teamspeler in de regio zijn. Kort gezegd betekent dit dat Wijchen een financieel gezonde gemeente blijft met een hoog voorzieningenniveau tegen beperkte lasten. Dit alles vanuit een inclusieve visie waarbij inwoners, instellingen, bedrijven en partners in de regio worden uitgenodigd om samen ambities te realiseren.

Begroting 2022-2026: financieel structureel sluitend
De doelstelling van het begrotingsproces is te komen tot een sluitend structureel perspectief. Dit niet alleen vanuit gezond financieel beleid en beheer, maar ook om onder repressief toezicht van de provincie te blijven.
Wij constateren dat het gehele structurele meerjarenperspectief sluitend is. Ten opzichte van de Begroting 2022 zien we een flinke toename van de algemene uitkering. Hier staan ook hogere loon- en prijsindexaties tegenover, maar onder aan de streep presenteren we een ruim positief begrotingssaldo. We stellen vast dat de hoogte van de algemene uitkering op basis van Rijksbeleid de laatste jaren behoorlijk fluctueert. Daarbij zien we de ruimte van 2026 behoorlijk afnemen, waardoor we terughoudend moeten blijven met het aangaan van structurele verplichtingen.

In deze Perspectiefnota presenteren we in hoofdstuk 13 nieuwe beleidsvoornemens voor 2023 en verder. Deze voornemens wegen we bij de begrotingsbehandeling integraal af tegen het financieel perspectief, waarbij initiatieven op basis van het nieuwe coalitieakkoord nog aan deze lijst worden toegevoegd. Daarbij hebben we ook oog voor de gevolgen voor de ambtelijke organisatie en de mogelijkheden voor het inwisselen van bestaand beleid voor nieuw beleid.

WDW
De Werkorganisatie Druten Wijchen (WDW) is vanaf 2018 voor de beide gemeenten de uitvoeringsorganisatie. De afgelopen collegeperiode is de WDW erin geslaagd het collegeprogramma mede tot uitvoering te brengen. We zagen gedurende de jaren wel knelpunten ontstaan, waar we nu op willen anticiperen voor de komende collegeperiode. Er wordt steeds meer gevraagd van onze ambtenaren in een periode van arbeidskrapte. De vraag komt voort uit nieuwe wettelijke taken, extra maatschappelijke opgaven en ambities t.a.v. de kwaliteit van dienstverlening. Om hierop bij te sturen stellen we voor in 2022 incidenteel extra geld beschikbaar te stellen en samen met het Bestuur van de WDW tot een Integraal plan te komen voor de komende periode. Het eerste concept van dit plan sturen we mee als bijlage en gaan we de komende tijd verder uitwerken.

Jeugd / Wmo nieuw
De afgelopen jaren hebben we onder andere geïnvesteerd in het goed in beeld krijgen van het gebruik en de daarmee gepaard gaande kosten op het gebied van de Jeugdzorg en WMO nieuw. Bij de Begroting 2022 hebben we de budgetten nog behoorlijk bij moeten

stellen aan de hand van het gebruik in 2021. We zien nu bij de nulmeting 2022 een licht positiever beeld en stellen voor de budgetten daarop bij te stellen.
Daarbij stellen we voor met het structureel inzetten van schoolmaatschappelijk werk, de specialistische ondersteuning van huisartsen en de ontwikkeling van het steunpunt, de druk te verminderen op individueel maatwerk. Op deze wijze sturen we het zorggebruik. Hiermee geven we verdere invulling aan preventie en kortdurende ondersteuning vanuit het sociaal wijkteam. Zie ook de beslisnota 'Structurele extra inzet preventie jeugd en regieteam' (Z75650), die uitvoering geeft aan de motie Vroegtijdige signalering jeugdhulp.

Onrustige tijden
Deze perspectiefnota is uitgewerkt in een periode van maatschappelijk onrustige tijden, met als gevolg daarvan financiële onzekerheden. We lijken uit de coronacrisis te komen, maar het is moeilijk in te schatten wat de lange termijn gevolgen hiervan zijn. We gaan ervan uit dat we geen direct financieel nadeel ondervinden. Het is echter moeilijk in te schatten wat de crisis betekent voor de (lokale) economie op de langere termijn. Momenteel hebben we ook te maken met een vluchtelingenstroom uit Oekraïne. Met vereende krachten werken we aan oplossingen, zoals het uitkeren van leefgeld en beschikbaar stellen van leefruimte.

Daarnaast zijn er onzekerheden voor de lange termijn over onze grootste inkomstenbron, namelijk de algemene uitkering. De herverdeling van de algemene uitkering is nu verwerkt in de meicirculaire, maar een evaluatie over drie jaar is aangekondigd, wat weer tot wijzigingen kan leiden. Daar komt bij dat vanaf 2026 de opschalingskorting (vooralsnog) weer in gaat, die nu tot dat moment is uitgesteld. Ook het accres is vanaf 2026 beduidend lager. Om gemeenten meer zekerheid te geven over de financiële ruimte voor 2026 en daarna is een contourennota aangekondigd. Met deze contourennota wordt beoogd duidelijkheid te geven over de hoofdrichting, zodat de verdere uitwerking van een toekomstbestendige en stabiele financieringssystematiek kan worden ingevuld. De verwachting is dat hier binnenkort meer over bekend zal zijn.

Ook op het gebied van de jeugdzorg is nog veel onduidelijk ten aanzien van landelijke compensatie voor de oplopende kosten. Voor 2023 zijn de extra middelen nu vrijgegeven, maar het lange termijn beeld is nog onzeker.

Als laatste worden we op verschillende vlakken geconfronteerd met flinke prijsstijgingen. Daarvan is het nu moeilijk in te schatten of deze structureel of tijdelijk van aard zijn. We volgen in deze Perspectiefnota aan de kostenkant de indexpercentages uit de circulaire. We zien risico's voor de grotere bouwgrond- en investeringsprojecten die in uitvoering en voorbereiding zijn. Daar nemen we voor 2022 een stelpost van € 1 miljoen voor op. Voor de nog op te starten investeringsprojecten nemen we een stelpost op voor hogere kapitaalslasten oplopend naar € 345k vanaf 2024. Bij de Begroting herijken we dit en werken we ook de gevolgen voor de bouwgrondexploitaties uit in het risicoprofiel. Dit kan dan leiden tot een grotere claim op de algemene reserve voor tegenvallers binnen de bouwgrondresultaten.

Vervolgproces richting Begroting 2023
Bij de Begroting 2023 actualiseren we de meerjarenramingen. Daarbij betrekken we de uitkomsten van de septembercirculaire. Met de hiervoor beschreven onzekerheden, zijn we terughoudend bij het beoordelen van nieuw beleid. We gaan duurzaam om met de Wijchense middelen en zullen dan ook komen met bestedingsvoorstellen waarmee we een financieel robuuste gemeente blijven.

Inhoudsopgave

1. Voorwoord 3
2. Uitgangspunten 6
3. Structureel meerjarenperspectief 7

3.01 Meicirculaire 8
3.02 BUIG 9
3.03 2d's Jeugd en Wmo nieuw 10
3.04 WMO Klassiek 14
3.05 Bouwleges 16
3.06 Gemeenschappelijke regelingen 16
3.07 Werkorganisatie Druten Wijchen 17
3.08 OZB-inkomsten 17
3.09 Uitgangspunten tarieven en leges 18
3.10 Kapitaallasten 19
3.11 Prijscompensatie 19
3.12 Kostenuitzettingen 21

4. Incidenteel meerjarenperspectief 22
5. Corona 23
6. MIO (Meerjaren Investerings Overzicht) 25

Bouwgrondexploitaties 28

7. Totaalbeeld 29
8. Provinciaal toezicht 30
9. Budgetmutaties structureel 31
10. Effecten uit Programmarapportage mei 34
11. Posten incidenteel 36
12. Incidenteel totaalbeeld 41
13. Gewenst nieuw beleid (nog niet toegekend) 43
14. Samenvatting per programma 48

2. Uitgangspunten

Conform onze financiële verordening en het huidige coalitieakkoord gaan we uit van onderstaande uitgangspunten bij het opstellen van de Begroting 2023.

- We houden in onze structurele begroting minimaal € 250.000 als buffer aan voor onvoorziene kosten.
- Als we onze budgetten overschrijden moeten we dat binnen het programma zelf opvangen.
- Structurele tekorten vangen we op door blijvende maatregelen te treffen.
- Tekorten die eenmalig ontstaan vangen we op door incidentele maatregelen te treffen.
- De winst die we maken door percelen bouwgrond te verkopen op bedrijvenpark Bijsterhuizen gaat naar de algemene reserve.
- De reserve Bouwgrondexploitatie is onderdeel van de algemene reserve.
- Als we nieuwe beleidstaken en geld krijgen van de rijksoverheid, dan labelen we die één op één voor het beoogde doel. Wij streven ernaar om de uitvoering van de nieuwe taken te betalen met deze middelen. Met de gelabelde gelden worden ook de organisatie- en uitvoeringskosten binnen de Werkorganisatie Druten Wijchen structureel gedekt.
- We kunnen alleen structureel nieuw beleid starten als er structureel extra geld is, of als we oud beleid inruilen voor het nieuwe beleid.
- Als we de Perspectiefnota of Begroting bespreken, wegen we af welke extra uitgaven nuttig en nodig zijn en wat het belangrijkst is. Buiten deze beslissingsmomenten kan geen extra incidenteel of structureel geld uitgegeven worden. Behalve als de gemeenteraad daar akkoord voor geeft.

3. Structureel meerjarenperspectief

Met het vaststellen van de Begroting 2022 heeft de raad de startpositie bepaald voor de meerjarenbegroting 2023-2026. Eventuele raadsbesluiten die van invloed zijn op het begrotingssaldo nemen we mee in onderstaande tabel. Vervolgens ziet u een samenvatting van de financiële effecten per thema uit dit hoofdstuk 3.

1) Structureel perspectief (x € 1.000)

Hfst.	Structureel perspectief	2022	2023	2024	2025	2026
	Begroting 2022	2.672	1.236	469	956	1.247
	Amendementen bij begroting 2022	-164	-164	-164	-164	-164
	Decembercirculaire 2021	91	7	0	0	0
	Startpositie 2022 t/m 2026	**2.599**	**1.079**	**305**	**792**	**1.083**
3.01	Meicirculaire	1.608	4.375	7.722	9.635	4.780
3.02	BUIG	0	-163	-136	-107	-76
3.03	2d's Jeugdzorg en Wmo nieuw	468	280	290	425	461
3.04	WMO Klassiek	0	-246	-285	-273	-261
3.05	Bouwleges	0	0	0	0	0
3.06	Gemeenschappelijke regelingen	-386	-640	-657	-870	-1.136
3.07	Werkorganisatie Druten Wijchen	0	Pm	Pm	Pm	Pm
3.08	OZB-inkomsten	-63	34	118	253	318
3.09	Uitgangspunten tarieven en leges	0	0	0	0	0
3.10	Kapitaallasten	364	41	47	44	4
3.11	Prijscompensatie	-1.000	-1.069	-1.713	-2.529	-3.440
3.12	Budgetmutaties op bestaand beleid	21	-35	-123	-100	-103
	Saldo structureel bestaand beleid	**3.611**	**3.656**	**5.568**	**7.270**	**1.630**

3.01 Meicirculaire

Jaarlijks verschijnen meestal drie circulaires. Mei geeft de vertaling van de Voorjaarsnota van de rijksoverheid, september van de vertaling van de Miljoenennota, december rondt het uitkeringsjaar zoveel mogelijk af. De meicirculaire 2022 is een dag later verschenen op 1 juni. Deze circulaire bevat informatie over de invoering van de nieuwe verdeling van het gemeentefonds per 1 januari 2023 en de actualisatie van het accres op basis van de Voorjaarsnota 2022.

Nieuw verdeelmodel

Hoofddoel voor een nieuw verdeelstelsel was om dat eenvoudig en uitlegbaar te maken en een betere aansluiting realiseren bij de noodzakelijke kosten die gemeenten maken (dat was vooral nodig in het sociaal domein). De indeling van de clusters is logischer en globaler gemaakt en het aantal maatstaven is gehalveerd. Het ingroeipad, waarmee de gemeenten naar de nieuwe verdeling ingroeien, wordt beperkt tot 3 jaar. Het maximale positieve of negatieve effect is in 2023 € 7,50 per inwoner en in 2024 en 2025 € 15 per inwoner. Het maximale positieve of negatieve effect in 2025 bedraagt hierdoor € 37,50 per inwoner. Voor Wijchen is het positieve effect van de herverdeling € 27,28 per inwoner, wat overeenkomt met € 1.125k

Accres

Via de normeringsystematiek 'samen trap op en samen de trap af' wordt de algemene uitkering van het gemeentefonds geïndexeerd, ook wel het accres genoemd. De hoogte van de algemene uitkering is daarmee afhankelijk van de landelijke Rijksuitgaven. Het accres ontwikkelt zich t/m 2025 in een behoorlijk stijgende lijn, mede ook door de hoge loon- en prijsontwikkeling. Daarnaast is ook de opschalingskorting opgeschort t/m 2025. Het kabinet heeft aangegeven dat het accres voor 2026 niet is berekend, maar vast is gezet op een taakstellende plus van € 840 miljoen ten opzichte van de septembercirculaire 2021. Dat betekent dat we vanaf 2026 t.o.v. de jaren ervoor beduidend minder geld ontvangen in de algemene uitkering.

Belastinggebied

In het op 15 december 2021 verschenen coalitieakkoord 'Omzien naar elkaar, vooruitkijken naar de toekomst' zijn de belangrijkste plannen voor de kabinetsperiode opgenomen. Tot 2026 lijkt er volgens het coalitieakkoord aan het eigen belasting– gebied van de lokale overheden niets te veranderen. Wel is aangegeven dat er de komende jaren zal worden gewerkt aan een nieuwe financierings– systematiek voor de periode na 2025, waarbij ook alternatieven voor onder andere de onroerende– zaakbelasting worden betrokken.

Compensatie Jeugdzorg

Bij de meicirculaire vorig jaar is de compensatie Jeugdzorg voor 2022 vrijgegeven en hebben we een stelpost opgenomen voor de jaren vanaf 2023. In deze meicirculaire wordt de compensatie weer voor maar één jaar concreet toegekend. We blijven de lijn hanteren van 75% vanaf 2024.

Het kabinet gaat de komende tijd met gemeenten en andere relevante partijen verder in gesprek over de Hervormingsagenda Jeugd, die moet bestaan uit een combinatie van een set van kostenbesparende maatregelen en een financieel kader waarmee een structureel houdbaarder jeugdstelsel wordt gerealiseerd. Bij het afsluiten van de Hervormingsagenda zal het kabinet ook besluiten over de extra middelen voor 2024 en verder die aan gemeenten beschikbaar gesteld worden. Het advies van de Arbitragecommissie c.q. de Commissie van Wijzen vormt het uitgangspunt. Het Rijk geeft daarbij aan dat de beoogde landelijke bezuiniging van € 500 miljoen een verantwoordelijkheid van de het Rijk is, dus niet van gemeenten. Landelijke maatregelen moeten deze bezuiniging vormgeven, waarbij het risico van het niet realiseren bij het Rijk ligt.

Taakmutaties
In de circulaire zijn diverse taakmutaties opgenomen. Dit houdt in dat het Rijk voor specifieke taken meer, of minder geld beschikbaar stelt. In onderstaande tabel laten we zien welke onderwerpen dit betreft, waar we de mutaties op de specifieke budgetten verwerken.

Stelpost onderuitputting Rijksuitgaven
We zien in de uitwerking van deze meicirculaire een flinke stijging van het accres. De stijging is gekoppeld aan hogere rijksuitgaven voor vennootschapsbelasting (Vpb), koppeling AOW aan stapsgewijze verhoging wettelijk minimumloon (WML), inkomensbelasting Box 3 en defensie-uitgaven. Als deze stijging niet plaatsvindt, zal de algemene uitkering weer gekort worden. Voorzichtigheidshalve anticiperen we hierop door een stelpost van 20% op te nemen voor onderuitputting op deze rijksuitgaven.

2) Verloop Algemene Uitkering

(x € 1.000)	**2022**	**2023**	**2024**	**2025**	**2026**
Stand decembercirculaire 2021	69.509	68.817	69.526	71.042	72.309
Stand meicirculaire 2022	73.562	75.057	79.015	82.886	78.303
Saldo	**4.053**	**6.240**	**9.489**	**11.844**	**5.993**
Taakmutaties					
Energietoeslag	-1.441				
Inburgering/leerbaarheidstoets	-10	-10	-10	-10	-10
Participatie	-86	-6	-6	-6	-6
Jeugdzorg		-751			
Coronasteun	-168				
Klimaatakkoord	-279				
Capaciteit Boa	-36	-36	-36	-36	-36
Gezond in de stad	-11				
- /- Totaal taakmutaties	**-2.031**	**-803**	**-52**	**-52**	**-52**
Stelpost onderuitputting rijksuitgaven	-414	-1.062	-1.715	-2.157	-1.161
Mutatie vrij besteedbaar	**1.608**	**4.375**	**7.722**	**9.635**	**4.780**

3.02 BUIG

De wet BUIG bestaat uit een aantal regelingen, waarvan de bijstand (uitkeringen participatiewet) het grootste deel beslaat. Hiervoor ontvangen we van het rijk het budget BUIG. Dit budget wordt berekend via een objectief verdeelmodel. Het Rijk hanteert het uitgangspunt dat voor alle gemeenten samen een toereikend macrobudget wordt vastgesteld. Voor deze begroting gaan we uit van het laatst voorlopig macrobudget en verhogen dat meerjarig met dezelfde groei die we inschatten voor de aantallen cliënten aan de kostenkant.

3) Tabel: Aantallen bijstandsontvangers.

	2022	**2023**	**2024**	**2025**	**2026**
Stand 1 januari	**687**	**670**	**673**	**680**	**691**
Reguliere in/uitstroom	-17	3	7	11	15
Stand 31 december	**670**	**673**	**680**	**691**	**706**
Procentuele groei	-2,5%	0,4%	1,0%	1,6%	2,2%

We zijn gestart in 2022 met 687 bijstandsgerechtigden. In het eerste kwartaal is er een daling in het bestand opgetreden. Ondanks de coronacrisis en de sterk oplopende inflatie is de groei van het bijstandsvolume uit gebleven. De middellange termijn prognose kent veel onzekerheden door nationale en internationale onzekerheden. Hierdoor verwachten

wij op termijn weer een lichte groei van de werkloosheid en dus van het bijstandsvolume[1].

4) Tabel: Resultaat BUIG, exclusief effect gemeentefonds.

x € 1.000	2022	2023	2024	2025	2026
Begroting 2022 saldo BUIG	-2	-11	-18	-13	-13
Technische correcties	-4	-6	-7	-11	-15
Begrotingsaldo BUIG actueel	**-6**	**-17**	**-25**	**-24**	**-28**
Opbrengsten BUIG Perspectiefnota	10.099	10.149	10.258	10.426	10.648
Kosten BUIG perspectiefnota	10.504	10.613	10.691	10.826	11.014
Saldo BUIG Perspectiefnota 2022	**-405**	**-464**	**-434**	**-400**	**-366**
Mutatie loonkostensubsidie bij MGR*	236	284	273	269	262
Inzet reserve BUIG	163				
Mutatie t.o.v. Begroting 2022	**0**	**-163**	**-136**	**-107**	**-76**

** Nadeel op loonkostensubsidie al opgenomen bij de MGR in het hoofdstuk 3.06.*

Hoewel de verwachte aantallen bijstandscliënten naar beneden zijn bijgesteld, wordt het resultaat op de begroting BUIG ook naar beneden bijgesteld. Dit komt in eerste instantie omdat het nader voorlopige Rijksbudget 2022 lager is bijgesteld met ruim € 1.018K. Vervolgens laten we de meerjarig verwachte Rijksinkomsten met hetzelfde groeipercentage meegroeien als de aantallen cliënten. Wanneer de groei van de aantallen cliënten daalt, dalen zowel de kosten als de inkomsten. Het saldo BUIG wordt tevens nadelig beïnvloed door de ontwikkelingen die van de MGR opgegeven krijgen ten aanzien van de loonkostensubsidies. De MGR voorziet daarin een behoorlijke stijging. Deze extra kosten hebben we opgenomen als onderdeel van de MGR uitzetting onder het thema Gemeenschappelijke regelingen (3.06).
Het verloop van de aantallen bijstandscliënten worden maandelijks gevolgd. In de gebruikelijke rapportages wordt hiervan verslag gemaakt.

Het saldo van de reserve BUIG bedroeg per 1-1-2022 € 430k. Het voor 2022 verwachte tekort dekken we af door een onttrekking aan de reserve BUIG.

3.03 2d's Jeugd en Wmo nieuw

Dit thema behandelt het meerjarenperspectief van de totale 2D's in de begroting 2022 van de gemeente Wijchen. In 2022 heeft de gemeente Wijchen de contracten voor Wmo en jeugdhulp voor het merendeel ondergebracht bij het ROB (regionaal ondersteuningsbureau) in het Rijk van Nijmegen. Ook Jeugdbescherming en Jeugdreclassering vallen onder de regionale contracten. Dyslexie en welzijn, PGB-aanbieders en een klein deel van de Wmo en jeugdhulpcontracten zijn in eigen beheer. Dit betreft lokale spelers of maatwerkcontracten specifiek voor Wijchense inwoners. Daarnaast gaan de 2D's ook over: eigen bijdrage, mantelzorgwaardering en veilig thuis.

Grip en sturing
Door het monitoren en analyseren van het zorggebruik hebben we grip. Doordat we de gebruikersvragen kennen, zorgen we voor een vrij toegankelijk aanbod, waardoor we individueel maatwerk verminderen of voorkomen.
Door het inzetten van schoolmaatschappelijk werk, de specialistische ondersteuning van huisartsen en de ontwikkeling van het steunpunt verminderen we de druk op individueel maatwerk. Op deze wijze sturen we het zorggebruik. In voorliggende Perspectiefnota wordt structureel verdere invulling gegeven aan preventie en kortdurende ondersteuning

[1] Middellangetermijnverkenning 2022-2025 (november 2019) (cpb.nl)

vanuit het sociaal wijkteam. Zie ook de beslisnota 'Structurele extra inzet preventie jeugd en regieteam' (Z75650), die uitvoering geeft aan de motie Vroegtijdige signalering jeugdhulp.
Onderdeel van de huidige begroting 2022 is het door de raad vastgestelde pakket aan beheersmaatregelen 'Betaalbaarheid van goede zorg'. De taakstelling die hiermee gemoeid is, bedraagt structureel € 226k. Met dit aanvullend pakket is tevens vastgesteld dat het eindpunt van de bezuinigingsopdracht is bereikt en is duidelijk aangegeven dat niet alle zorg door de gemeente beïnvloedbaar is.

Beinvloedbaarheid zorggebruik
Er is een onderscheid tussen te beïnvloeden zorggebruik en zorggebruik waar we als gemeente nauwelijks tot geen invloed op hebben. De categorieën zorg waar de beïnvloedingsmogelijkheden van de gemeente minimaal zijn, betreft met name jeugdhulp met verblijfszorg, landelijke transitie arrangementen en opgelegde zorg. Juist door deze categorieën zorgt een kleine groep jeugdigen met zware zorg voor een groot deel van de totale kosten van Jeugd.

Bij Wmo zien we dat er sprake is van vergrijzing, langer thuis blijven wonen en de aanzuigende werking van het abonnementstarief. Op deze onderdelen hebben we geen invloed op het aantal zorggebruikers, maar kunnen we wel sturen op de juiste grondslag en doorverwijzen naar de wetlangdurige zorg als dit voorliggend is.

Nulmeting 2022
Met de jaarlijkse Nulmeting 2D's verkrijgen we vroegtijdig integraal inzicht in de actuele zorgpopulatie, te verwachten trends in zorggebruik en de daaraan gerelateerde kosten. Het resultaat is een geactualiseerde meerjarenbegroting 2022. Met name op het onderdeel Jeugd is deze nulmeting complexer dan voorgaande versies. Dit heeft alles te maken met de Wet wijziging woonplaatsbeginsel, die geïntegreerd is in de Nulmeting 2022.

De Nulmeting 2022 leidt tot een positieve bijstelling van het meerjarenperspectief. Middels de programmarapportage mei 2022 bent u reeds op de hoogte gebracht van het effect van deze nulmeting in 2022. In dit thema behandelen we het *meerjarig* effect van de nulmeting 2022 en wordt gezien als basis voor het financieel meerjarig beeld.

Onderdeel van het meerjarig beeld is het door de raad vastgestelde pakket aan beheersmaatregelen 'Betaalbaarheid van goede zorg'. Taakstellend is structureel € 226k opgenomen om te realiseren d.m.v. regie op de medische verwijsroute, positionering van WMO en Jeugdwet i.r.t. andere wet- en regelgeving en het verplicht eerst inzetten van vrij toegankelijk aanbod.

Effect woonplaatsbeginsel
Per 01-01-2022 vindt verschuiving plaats van de (financiële) verantwoordelijkheid voor jeugdigen in zorg tussen alle gemeenten. Het precieze werkelijke effect van de Wet wijziging woonplaatsbeginsel is lastig vast te stellen. Bijvoorbeeld: hoe lang had een 'vertrekkende' jeugdige nog in zorg gezeten, met welk zorgpad en wat had dat de gemeente Wijchen dan uiteindelijk gekost?

Het effect van de Wet wijziging woonplaatsbeginsel op de lopende begroting van de gemeente Wijchen is wél te bepalen. Dit effect is geïntegreerd in de Nulmeting 2022. Voor de diverse zorgproducten van jeugd is waar mogelijk op cliëntniveau en anders op basis van uitgangspunten het financiële effect bepaald. Wijchen is in dit kader een voordeelgemeente. De twee belangrijkste redenen: Wijchen is volgens de nu bekende gegevens ontvangende gemeente voor 18 jeugdigen in zorg en latende gemeente voor 36 jeugdigen in zorg. Dus de groep die 'vertrekt' is groter. Ook pakt de verhouding dure verblijfszorg versus pleegzorg tijdens deze migratie goed uit. Naar verhouding verschuift

meer financiële verantwoordelijkheid van met name de dure verblijfszorg naar andere gemeenten.
Daarnaast zijn er bij de begroting 2021 meerjarige uitgangspunten bepaald die samenhangen met de Wet wijziging woonplaatsbeginsel. Deze uitgangspunten worden nu herijkt. Het berekende effect woonplaatsbeginsel voor Wijchen ziet er als volgt uit (bedragen x € 1.000):

5) Tabel: Effect woonplaatsbeginsel

WOONPLAATSBEGINSEL	**2022**	**2023**	**2024**	**2025**	**2026**
Wijchen als latende gemeente	1.480	1.508	1.532	1.557	1.582
Wijchen als ontvangende gemeente	-798	-711	-723	-610	-620
	682	**797**	**809**	**947**	**962**
Actualisatie meerjarige uitgangspunten					
Afname cliënten verblijfszorg	-127	-255	-255	-255	-255
Evenwichtigere verdeling gezinshuizen en afname cliënten	-250	-377	-381	-385	-385
JB/JR ondertoezichtstellingen gelinkt aan verblijf	-45	-90	-90	-90	-90
	-422	**-722**	**-726**	**-730**	**-730**
Totale effect woonplaatsbeginsel incl. bijstelling meerjarige uitgangspunten begroting	**260**	**75**	**83**	**217**	**232**

Waar Wijchen als latende gemeente optreedt treedt een voordeel op van 1,48 miljoen. Ruim 77% van dit voordeel bestaat uit jeugdigen in gezinshuizen, waar een andere gemeente verantwoordelijk voor wordt. Daarnaast zien we ook voordelen op verblijfszorg inclusief behandeling, ondertoezichtstellingen, voogdij en pleegzorg.
Waar Wijchen als ontvangende gemeente optreedt treedt een nadeel op van € 798k. Ruim 79% van deze kosten hebben betrekking op jeugdigen met zorg met verblijf. Daarnaast zien we kosten ontstaan op Jeugd GGZ, jeugdreclassering en pleegzorg.

Kijken we naar de meerjarige uitgangspunten die bij de begroting 2021 zijn bepaald dan zien we het volgende:

- Afname cliënten verblijfszorg: blijkt minder beïnvloedbaar dan voorheen verwacht. Per saldo heeft het woonplaatsbeginsel wel het verwachte effect op het totaal van de verblijfszorg. Dit uitgangspunt kan vervallen;
- Evenwichtigere verdeling gezinshuizen en afname cliënten: blijkt inderdaad het geval. Door de Wet wijziging woonplaatbeginsel is de groep jeugdigen in gezinshuizen niet alleen kleiner geworden, ook zit het grootste aantal in de categorie 'middel'. Dit uitgangspunt kan vervallen;
- JB/JR-ondertoezichtstellingen gelinkt aan verblijf: het uitgangspunt bij de begroting 2021 was dat als verblijf zou afnemen, dat dan ook de ondertoezichtstellingen zouden afnemen als logisch gevolg hiervan. Dat klopt. Dit uitgangspunt kan vervallen.

Jeugd
Landelijk is er een aanpassing van de jeugdwet in de maak. We sorteren hierop voor met de Hervormingsagenda jeugd. In de onlangs geschreven kamerbrief van 13 mei jl. worden onder andere de vijf leidende principes beschreven waarop alle hervormingen gebaseerd zullen gaan worden.

1. Passende zorg is beschikbaar voor de meeste kwetsbare kinderen en jongeren.
2. Versterken veerkracht kinderen en gezinnen in hun dagelijkse leven.
3. Minder marktwerking, meer samenwerking en betere inkoop van zorg.

4. Verbetering kwaliteit en effectiviteit van jeugdzorg.
5. Jeugdzorg als effectieve samenwerkingspartner.

De belangrijkste veranderingen die hierdoor lokaal ontstaan zijn, versterking en verbetering van de toegang met kortdurend ondersteuning en preventief aanbod. De wet wordt aangescherpt, waardoor de 'wat' er vergoed dient te worden onder de jeugd wet afgebakend wordt. De regio's moeten robuuster worden wat waarschijnlijk zal betekenen dat we samen moeten gaan met regio Rivierenland. De regio's waarbinnen de specialistische jeugdzorg gecontracteerd moet worden dienen gebruik te maken van gestandaardiseerde contracten en moeten een GR worden. Gesloten jeugdzorg moet worden afgebouwd en omgevormd naar kleinschalig wonen. De uitstroom van jeugdzorg moet worden verbeterd. Er moet ingezet worden op het behouden en vergroten van deskundig personeel in de zorg en toegang.

Regionaal en lokaal sorteren we al voor op de Hervormingsagenda. We werken al regionaal samen met een regionale verbeteragenda Jeugd. We hebben al gezamenlijke contracten en tarieven en voeren gezamenlijk contractmanagement. We zijn aangesloten op de landelijke en bovenregionale werkgroepen waar alle hervormingszaken aan de orde komen. Wel zullen we naar een nieuwe regionale indeling moeten indien dit zo wordt besloten.

Lokaal zijn we onze toegang en preventie verder aan het verstreken zoals u kunt lezen in de informatienota stand van zaken Wmo jeugdhulp en sociaalwijkteam en de bijlage het monitor verslag.
We werken ook lokaal goed samen met onderwijs, huisartsen, welzijn en zorg leveranciers aan de juiste beschikbaarheid en het genoegzame aanbod voor welzijn, zorg en ondersteuning passend bij de landelijke lijn.

WMO
We verwachten dat de komst van het Wijk GGZ-team in Wijchen invloed gaat hebben op het zorggebruik (begeleiding Wmo). Het team werkt preventief en kan daarmee mogelijk (zwaardere) zorg voorkomen. Omdat het team pas in januari startte, kunnen we dat effect alleen nu nog niet meten.
Momenteel loopt, met inzet van een ZonMW-subsidie, een onderzoek naar zinvolle dagactiviteiten voor thuiswonende mensen met dementie. We ontwikkelen een uitvoeringsplan dat in het najaar 2022 gereed moet zijn.

Geactualiseerd meerjarenperspectief
In onderstaande tabel zijn de volledige kosten voor Jeugd en WMO nieuw weergegeven. Bij onderdeel jeugd is de taakstelling 'Betaalbaarheid van goede zorg' opgenomen:

6) Tabel: meerjarenperspectief 2d's

x € 1.000	2022	2023	2024	2025	2026
Totaal Begroting 2022	**18.270**	**18.247**	**18.393**	**18.534**	**18.821**
Raming Perspectiefnota 2022:					
Jeugdzorg 0-meting	14.308	14.339	14.419	14.369	14.563
Betaalbaarheid van goede zorg	-226	-226	-226	-226	-226
Jeugdzorg totaal	**14.082**	**14.113**	**14.193**	**14.143**	**14.337**
WMO nieuw 0-meting	3.720	3.854	3.910	3.966	4.023
WMO nieuw totaal	**3.720**	**3.854**	**3.910**	**3.966**	**4.023**
TOTAAL 2d's Perspectiefnota 2022	**17.802**	**17.967**	**18.103**	**18.109**	**18.360**
Mutatie	**468**	**280**	**290**	**425**	**461**

Bovenstaand verloop betekent voor het structurele perspectief een verbetering van het gehele meerjarenperspectief.

Ontwikkelingen / risico's
Daarnaast zijn er een aantal ontwikkelingen die bovenstaand perspectief nog kunnen beïnvloeden:

Onduidelijkheid over structurele compensatie vanuit het Rijk
Via de algemene uitkering (septembercirculaire 2021) is voor 2022 macro € 1,3 miljard compensatie toegekend voor de aanpak van de jeugdzorgproblematiek en ter dekking van de tekorten op Jeugdzorg die de gemeenten ervaren. Over de compensatie vanaf 2023 is nog geen duidelijkheid. E.e.a. is afhankelijk van de afspraken tussen het Rijk en de VNG die voortvloeien uit de Hervormingsagenda Jeugd.
Voor ontwikkelingen over de inkomsten vanuit het Rijk verwijzen we u naar 3.01, thema meicirculaire.

Oekraïne
We gaan ervan uit dat de huidige Oekraïne crisis een effect gaat hebben op de 2D's. We vangen vluchtelingen op en verwachten dat hier mogelijk ook een toename van zorgconsumptie op gaat ontstaan. Dit kunnen we nu nog lastig inschatten.

Financiële druk door stijgende kosten
Een andere opvallende ontwikkeling is de toenemende druk op de bevolking door het duurder worden van onder andere energiekosten en levensmiddelen. Dit zal ervoor zorgen dat meerdere personen en huishoudens onder financiële druk komen te staan. De ervaring leert dat financiële problemen de zorgconsumptie vergroten.

Corona
Corona heeft een groot effect gehad op het gebruik van voorzieningen door inwoners. Zo zagen we een groei in zorgvragen bij jongeren en een rem bij gebruik maken van zorg bij volwassenen. De na-ijleffecten van Corona zijn nog lastig in te schatten. Denk hierbij bijvoorbeeld aan de effecten van uitgestelde jeugdzorg.

Wet Wijziging woonplaatsbeginsel
Het effect van de Wet wijziging woonplaatsbeginsel is n.a.v. de momenteel bekende gegevens bepaald. Het kan zijn dat er nog verschuivingen plaatsvinden tussen gemeenten. Dit kan diverse redenen hebben. Denk hierbij aan: achterstanden in de administratieve afhandeling, discussies tussen gemeenten, het afsluiten van nieuwe contracten met aanbieders etc. Volgens de laatste berichten vanuit de regionale projectgroep Woonplaatsbeginsel gaat dit voor de regio om een kleine groep jeugdigen.

3.04 WMO Klassiek

Binnen de WMO klassiek zijn de individuele voorzieningen opnieuw beoordeeld. We hebben hierbij de gegevens uit de jaarrekening 2021 en de Programmarapportage mei meegenomen.

7) Tabel: Mutaties in budgetten WMO klassiek.

x € 1.000	2022	2023	2024	2025	2026
Huishoudelijk Hulp in natura	0	0	0	0	0
WMO PGB	0	0	0	0	0
WMO vervoer	0	-19	-19	-19	-19
WMO woning	0	0	0	0	0
WMO hulpmiddelen	-168	-227	-266	-254	-242
Huishoudelijke Hulp in natura, eigen bijdrage	0	0	0	0	0
WMO Algemeen	0	0	0	0	0
Inzet egalisatiereserve WMO	*168*				
Mutatie	**0**	**-246**	**-285**	**-273**	**-261**

Bovenstaande mutatie leidt tot een verslechtering van het meerjarenperspectief. In 2022 kan het nadelige resultaat worden afgedekt uit de egalisatiereserve WMO.

Huishoudelijke Hulp in natura
In september 2021 heeft uw raad ingestemd met een aantal maatregelen om de hulp bij het huishouden in de toekomst betaalbaar te houden. Een van de maatregelen is de introductie van een nieuw normenkader voor de hulp bij het huishouden. Vanaf 1 november 2021 wordt het nieuwe normenkader toegepast. Er is gekozen voor een geleidelijke en zorgvuldige invoering van het nieuwe normenkader in plaats van een versnelde invoering.

Op dit moment is er geen aanleiding tot bijstelling op dit onderdeel. Wel wordt er momenteel onderhandeld over de tariefstelling 2022. Zodra de resultaten hiervan concreet zijn, zullen we hierover rapporteren en waar nodig een voorstel doen om de begroting bij te stellen.

WMO PGB (HH)
Op dit moment is er geen aanleiding tot bijstelling op dit onderdeel.

WMO vervoer
Het WMO-vervoer is grotendeels ondergebracht bij de DRAN. De financiële effecten daarvan presenteren we in het thema 3.07 Gemeenschappelijke regelingen.
Daarnaast is er ook lokaal WMO-vervoer. We zien een toename van de kosten OpStap, doordat MeerVoormekaar de leasecontracten voor de vervoersmiddelen moet vernieuwen en geconfronteerd wordt met nieuwe leaseprijzen. Ook de hogere brandstofprijzen en de verhoging van de eigen bijdrage bij schades, leiden tot uitzetting van de kosten. Aanname is dat er een herstel van ritten plaatsvindt na corona.

WMO-woningaanpassingen
Als gevolg van gestegen materiaal- en personeelskosten zien we de uitgaven van woonvoorzieningen fors stijgen. Dit onderdeel is een openeindfinanciering en afhankelijk van het daadwerkelijk aantal aanvragen. Op dit moment is er geen aanleiding tot bijstelling op dit onderdeel.

Wmo hulpmiddelen
Op het onderdeel hulpmiddelen zien we bij de Jaarrekening 2021 een tekort optreden. Meerdere redenen zijn aan te wijzen voor dit tekort. Op de eerste plaats is er sprake van een versnelde afbouw van de sterfhuisconstructie van oude naar nieuwe aanbieder. Hierdoor betalen wij eerder de hogere tarieven van de nieuwe aanbieder. Verder blijkt het gemiddelde tarief per hulpmiddel hoger te liggen dan waarmee wij gerekend hebben. Daarnaast is er vanuit het Rijk structureel gekort op dit budget via de septembercirculaire 2021, als gevolg van de nacalculatie mobiliteitshulpmiddelen WLZ. De structureel ingeboekte bezuiniging van € 31k in verband met het terugdringen van niet gebruik van scootmobielen en elektrische rolstoelen is als gevolg van corona niet gerealiseerd.
In 2022 krijgen we (daarboven op) te maken met nieuwe tegenvallers. Als gevolg van de inflatie zal de indexering van de tarieven per 1 juni 2022 fors hoger uitkomen (10% in plaats van 2,62% waarmee in de begroting rekening is gehouden).
We verwachten door bovenstaande ontwikkelingen een nadeel van **€ 168k** op dit onderdeel in 2022. Dit effect is structureel, dus ook de kostenraming 2023-2026 wordt met voorliggende Perspectiefnota geactualiseerd.

Eigen bijdragen
Op dit moment zijn er geen aanleidingen tot bijstellingen op dit onderdeel.

WMO algemeen
Op dit moment zijn er geen aanleidingen tot bijstellingen op dit onderdeel.

3.05 Bouwleges

In onderstaande tabel zijn de geprognosticeerde inkomsten bouwleges in beeld gebracht.

8) Tabel: opbrengsten bouwleges

x € 1.000	2022	2023	2024	2025	2026
Begroting 2022	**825**	**825**	**825**	**825**	**825**
Hiervan structureel	375	375	375	375	375
Hiervan incidenteel	450	450	450	450	450
Perspectiefnota	**1.100**	**825**	**825**	**825**	**825**
Hiervan reguliere bouwleges	375	375	375	375	375
Hiervan project bouwleges	725	450	450	450	450
Mutatie structureel	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Mutatie incidenteel	**275**	**0**	**0**	**0**	**0**

Uitgangspunt is dat de geraamde kosten en legesinkomsten elkaar vrijwel in evenwicht houden. Er is daarmee geen sprake van overdekking van legesopbrengsten. Momenteel zijn we, mede in het kader van de omgevingswet, de kostenonderbouwing aan het actualiseren. Dit kan leiden tot een voorstel met gewijzigde tarieven vanaf 2023. Hierop komen we in de Begroting 2023 terug.
Mede vanwege de versnelde woningbouwopgave voorzien we de komende vijf tot tien jaar hogere opbrengsten bouwleges uit projecten. Voorheen werden deze opbrengsten incidenteel in de begroting opgenomen. Aangezien we deze opbrengsten in het gehele voorliggende meerjarenperspectief voorzien, nemen we de opbrengsten volledig structureel mee. Dit houdt wel een risico in op het moment dat het aantal projecten weer af gaat nemen.
Zoals in de Programmarapportage reeds gemeld, voorzien we voor 2022 hogere opbrengsten bouwleges.

3.06 Gemeenschappelijke regelingen

In onderstaande tabel is de impact van de ingediende Begrotingen 2023 van de gemeenschappelijke regelingen in beeld gebracht. De impact is gebaseerd op de zienswijzen zoals het college die heeft vastgesteld, welke in juni 2022 in de raad behandeld worden. Voor de toelichting op onderstaande mutaties verwijzen we naar de betreffende stukken die voorliggen in de raad.

9) Tabel: Totaalbeeld gemeenschappelijke regelingen conform gemeentelijke zienswijze.

x € 1.000	2022	2023	2024	2025	2026
Mutatie MGR, inclusief IRvN (76730)	-261	-366	-366	-366	-366
Mutatie ODRN (80394)	-88	-86	-113	-114	-101
Mutatie GGD (76786)	-36	-45	-45	-45	-45
Mutatie VRGZ (78686)	36	37	37	37	37
Mutatie GR Munitax	-25	-11	-11	-11	-11
Mutatie MARN (76655)	-12	0	0	0	0
Mutatie BVO DRAN (79302)	0	0	0	-47	-150
Mutatie Groene Metropoolregio (78063)	0	-41	-41	-41	-41
Mutatie WDW (3.07)	-875	-128	-118	-283	-459
Totaal incidentele mutatie GR'en	-875				
Totaal structurele mutatie GR'en	**-386**	**-640**	**-657**	**-870**	**-1.136**

De cijfers van de ingediende begrotingen nemen we vanaf 2023 mee als structurele gevolgen op bestaand beleid. De incidentele mutatie van de WDW heeft betrekking op de voorgestelde Begrotingswijziging 2022. Zie hiervoor ook hoofdstuk 3.07.

3.07 Werkorganisatie Druten Wijchen

De jaarrekening 2021 is met een goedkeurende accountantsverklaring aangeboden aan de raden. Het negatieve resultaat van € 750k is grotendeels veroorzaakt door een eenmalige uitkering, die pas begin 2022 met het vaststellen van het cao-akkoord bekend is geworden. Daarnaast wordt in het jaarverslag 2021 melding gemaakt van een aantal knelpunten in de WDW-organisatie. Deze worden in de Ontwerpbegroting 2023 bondig als volgt neergezet:

- Een krappe formatie die, gegeven de bestuurlijke ambities van twee gemeenten en de ambitie van professionalisering van de organisatie, wordt geconfronteerd met een hoge werkdruk met een risico op oververhitting.
- Een verhoogd ziekteverzuim dat -los van Covid in 2020/2021- volgens rapportage van de bedrijfsarts eveneens gerelateerd kan worden aan bovenstaand punt.
- Een aantal maatschappelijke ontwikkelingen die leiden tot verhoogde inzet op een aantal gebieden zoals handhaving, veiligheid, externe publieke communicatie en verhoogde aanvragen in het sociaal domein.
- Een krappe arbeidsmarkt, waardoor de WDW er moeizaam in slaagt een aantal vacatures in te vullen op specifieke plekken in de organisatie. Dit leidt op zijn beurt tot een verhoogde inhuur van personeel en zet druk op de bestaande personeels-budgetten.

De knelpunten zijn overigens niet nieuw. Ook in de begroting 2022 is melding gemaakt van een krappe formatie. Gegeven de financiële situatie van de gemeenten is er toen voor gekozen niet over te gaan tot uitzettingen. In de eerste Bestuursrapportage 2022 van de WDW komt naar voren dat de knellende formatie financiële gevolgen met zich mee brengt. Het niet realiseren van de taakstelling, inzet van extra personeel om het werk verzet te krijgen en een krappe arbeidsmarkt zorgen ervoor dat de kosten niet binnen de vastgestelde begroting gerealiseerd kunnen worden in 2022. De WDW stelt een begrotingswijziging 2022 voor met een extra bijdrage van € 1.350k. Het aandeel van Wijchen daarin bedraagt volgens de verdeelsleutel € 875k.

De werkorganisatie heeft de conceptbegroting 2023 vastgesteld en aangeboden aan de gemeenteraden. In de begroting 2023 is aangegeven geen nieuw beleid op te nemen, zodat dit eerst in de Perspectiefnota's van Druten en Wijchen integraal kan worden afgewogen. Met name vanwege indexering komt de primitieve begroting 2023 van de WDW hoger uit, dan we in Wijchen opgenomen hebben in de meerjarenbegroting. De bijstelling hebben we opgenomen in paragraaf 3.06.

Om tot een structurele oplossing te komen werkt de WDW een Integraal plan vanaf 2023 uit. Het eerste concept heeft het management/ directie met het bestuur van de WDW besproken. Het bestuur heeft daarbij aangegeven verder in gesprek te willen over de inhoud en mogelijke infasering van het plan. Dat gesprek vindt nog plaats. Om de raden tijdens dit proces mee te nemen, sturen we het eerste concept als bijlage bij deze Perspectiefnota mee en presenteren we de contouren van het plan op 21 juni tijdens de informatieavond. Wanneer het bestuur van de WDW het Integrale plan in concept vaststelt, volgt een zienswijze verzoek richting de gemeenteraden. Op basis van deze zienswijze verwerken we de uitkomst in de Begroting 2023.

3.08 OZB-inkomsten

In deze nota gaan we uit van de opgelegde belastingaanslag in 2022, zoals in de rapportage van mei is opgenomen. De opbrengsten OZB worden jaarlijks gecorrigeerd met de bijgestelde prijscompensatie en we nemen een toename van jaarlijks 250

woningen t/m 2025 mee, wat per jaar € 76k extra oplevert. We gaan uit van de index percentages uit de meicirculaire.

10) Tabel: Meerjarenperspectief inkomsten OZB.

x € 1.000	index %	**2022**	**2023**	**2024**	**2025**	**2026**
Totaal Begroting 2022		**9.694**	**9.955**	**10.192**	**10.387**	**10.586**
Basis (rapportage mei)		**9.631**	**9.631**	**9.631**	**9.631**	**9.631**
Opbrengst OZB door Toename woningen			69	140	213	242
Index 2023	3,0%		289	289	289	289
Index 2024	2,5%			250	250	250
Index 2025	2,5%				258	258
Index 2026	2,2%					234
Perspectiefnota 2022		**9.631**	**9.989**	**10.310**	**10.640**	**10.904**
Mutatie		**-63**	**34**	**118**	**253**	**318**

De mutatie leidt vanaf 2023 tot een voordeel voor het meerjarenperspectief.

3.09 Uitgangspunten tarieven en leges

Reinigingsheffing
We verkennen de mogelijkheden om te komen tot de Vang-doelstellingen. Het taakveld afval is altijd een dynamisch dossier, maar de huidige crisis maakt het nog complexer. Wij hebben nog steeds het motto "de vervuiler betaalt" hoog in het vaandel en willen dit verder verankeren in de toekomst.
Het Diftar-systeem zetten we in 2023 worden voort, waarbij we de huidige grondslagen van de tarieven in stand houden. Dit betekent dat de systematiek van toerekenen van kosten naar vaste en variabele heffing gehandhaafd blijft, evenals het uitgangspunt van 100% kostendekkendheid.
In de jaarrekening 2021 hadden we een positief resultaat op het taakveld afval, dat zullen we betrekken bij de afweging van de begroting 2023.
De tariefsverhoging op basis van bestaand beleid bedraagt voor 2023 € 4,50 per aansluiting.

Rioolheffing
De rioolheffing wordt geheven ter dekking van de kosten van de riolering/watertaak. De Raad heeft besloten om de rioolheffing 100% kostendekkend te maken, inclusief de btw-component. Ook voor de rioolheffing gebruiken wij het beginsel de vervuiler betaalt en willen we de huidige grondslagen in stand houden.
Op dit moment zijn we bezig met een update van het Rioolbeheerplan en het beleidsplan Riolering en Water (voorheen GRP). Bij de begroting zullen we de effecten van het nieuwe plan vertalen in de heffing.

Hondenbelasting
De hondenbelasting in Wijchen is kostendekkend, dit principe willen we handhaven. In 2016 is de beleidsnota hondenbeleid vastgesteld. Bij de tariefbepaling voor 2023 wordt ook het saldo van de reserve hondenbelasting betrokken.

Toeristenbelasting
De toeristenbelasting is een algemeen dekkingsmiddel. Heffing van de toeristenbelasting geschiedt op basis van aangifte. Voor 2022 zijn de tarieven meer dan trendmatig verhoogd, conform de in 2021 door de gemeenteraad vastgestelde nota Toeristenbelasting. Het tarief voor 2022 is daarmee voor een overnachting € 1,50 en voor een overnachting op een vaste standplaats € 0,75. Daarnaast is, eveneens conform

de Beslisnota Toeristenbelasting in het financiële meerjarenperspectief vanaf 2024 rekening gehouden met een extra verhoging van deze tarieven naar respectievelijk € 2,00 en € 1,00. Dit onder voorbehoud van een afweging daarvan door de gemeenteraad bij de behandeling van de begroting 2024 te zijner tijd.
We verlenen een vrijstelling voor overnachtingen van scouts die op een scoutingterrein overnachten. Het afgeronde tarief wordt in rekening gebracht, conform raadsbesluit.

11) Tabel: Tarieven toeristenbelasting.

x € 1,-	2022	2023	2024	2025	2026
Tarief per overnachting	€ 1,50	€ 1,50	€ 2,00	€ 2,00	€ 2,00
Tarief per overnachting op campings / vaste standplaats	€ 0,75	€ 0,75	€ 1,00	€ 1,00	€ 1,00

Marktgelden
In december 2022 stelt de raad de verordening Marktgelden vast. Als leidraad voor de calculaties gaan we uit van een prijsindex conform meicirculaire van 3,0%, tenzij dit percentage bij de septembercirculaire significant wordt bijgesteld. Daarnaast houden we rekening met de mate waarin de marktgelden kostendekkendheid zijn.

Reclamebelasting
In Wijchen heffen we reclamebelasting voor het centrumgebied en de bedrijventerreinen Bijsterhuizen en Wijchen-Oost. De reclamebelasting dient ter dekking van specifieke activiteiten van de afgebakende gebieden, welke we via subsidie aan de stichtingen verstrekken. In december 2022 stelt de raad de Belastingverordening vast. We houden bij de vaststelling van de tarieven rekening met verrekeningen over vorige boekjaren.

Overige legestarieven
In december 2022 stelt de raad de Legesverordening vast. Als leidraad voor de calculaties gaan we uit van een prijsindex conform meicirculaire van 3,0%, tenzij dit percentage bij de septembercirculaire significant wordt bijgesteld.

3.10 Kapitaallasten

In onderstaande tabel is op te maken dat de kapitaallasten in 2022 behoorlijk lager uitvallen dan begroot en verder in lijn zijn met de bestaande kapitaallasten uit de Programmabegroting 2022. Vanwege het later afronden van een aantal geplande investeringen, zoals de renovatie van het kasteel en MFA Batenburg, vallen er in de eerste jaarschijf afschrijvingskosten vrij.

12) Tabel: Effect kapitaallasten inclusief rente.

x € 1.000	2022	2023	2024	2025	2026
Begroting 2022	4.461	4.310	5.067	5.183	5.123
Perspectiefnota 2022	4.044	4.512	5.347	5.449	5.451
Saldo	**417**	**-202**	**-279**	**-266**	**-329**
Effect Riool- en afvalstoffenheffing	0	38	43	41	39
Mutatie toerekenbare rente	-53	205	283	269	293
Mutatie structureel	**364**	**41**	**47**	**44**	**4**

Bovenstaande mutatie betekent een verbetering voor het gehele meerjarenperspectief.

3.11 Prijscompensatie

In de meicirculaire 2022 zijn de indexen aangepast ten opzichte van de septembercirculaire 2021. We hanteren deze index zowel aan de opbrengstkant (algemene uitkering en leges), als de kostenkant. De mutatie van het index percentage

betekent aan de kostenkant een nadeel voor het meerjarenperspectief. Het effect op de batenkant is meegenomen in 3.01 meicirculaire. We passen de budgetten vanaf het komende jaar conform regulier beleid aan. Dit jaar nemen we daarnaast voor het huidige jaar 2022 een stelpost op van € 1.000k voor met name hogere bouwkosten in de lopende projecten en het Ibor.
In hoofdstuk 6 nemen we het overzicht van de grote investeringen mee, met bedragen die nog niet met de huidige prijsontwikkeling zijn bijgesteld. Vooruitlopend op aangepaste inschattingen nemen we in het meerjarenperspectief een stelpost op voor hogere afschrijvingskosten als gevolg van gestegen bouwkosten.

Motie 'Prijscompensatie bij subsidies'
Bij het vaststellen van de Begroting 2022 heeft de raad een motie aangenomen, waarbij het college opgeroepen wordt in kaart te brengen welke subsidies geïndexeerd worden en criteria voor de toekomst te formuleren.
We hanteren in principe al jaren de nullijn voor indexatie van subsidies, waarbij er bij budgetsubsidies wel gekeken wordt naar reële vergoedingen passend bij de subsidiabele activiteiten. Dit heeft dan ook in een aantal gevallen geleid tot bijstelling van de subsidie. Specifiek voor de subsidies aan de bibliotheek en het museum is bij de Programmabegroting 2018 besloten structureel te indexeren.
Zeker gezien de huidige prijsontwikkelingen stellen we voor een deel van de subsidies te gaan indexeren.

We onderkennen in onze subsidieverordening vier verschillende subsidies.

- Normsubsidie is uitgezonderd voor structurele indexatie: dit kan beter periodiek via de subsidieregeling worden geregeld, waarbij we op dat moment beoordelen of de normbedragen nog voldoen;
- Projectsubsidie is uitgezonderd voor structurele indexatie: dit betreft een incidentele subsidie. Dus geen structurele/ cumulatieve prijscompensatie van toepassing;
- Waarderingssubsidie is uitgezonderd voor structurele indexatie: dit betreft ook een incidentele subsidie. Dus geen structurele/ cumulatieve prijscompensatie van toepassing;
- De budgetsubsidie stellen we hiermee centraal bij de uitvoering van deze motie. Dit is een subsidie met een structureel karakter. (Zie ASV Artikel 1, lid j voor precieze definitie)

We gaan daarbij niet over op automatisch indexeren, maar beoordelen bij het vaststellen van een meerjarige budgetsubsidies de (hoogte van) de indexatie. We kiezen voor maatwerk per subsidieaanvraag. Het kader voor het te hanteren indexpercentage is maximaal het indexpercentage uit de meicirculaire, opgebouwd voor 75% uit de component loonvoet en 25% uit het percentage bruto binnenlands product. Subsidie aanvragen toetsen we op de gehanteerde index en als daarbij blijkt dat indexeren gerechtvaardigd is, nemen we het financiële effect hiervan mee als kostenuitzetting in de begroting.

13) Tabel: Effect prijs indexatie t.o.v. septembercirculaire 2021.

x € 1.000	**2022**	**2023**	**2024**	**2025**	**2026**
Index Programmabegroting 2022	1,5%	1,6%	1,9%	1,6%	1,6%
Index Meicirculaire 2022	3,4%	3,0%	2,5%	2,5%	2,2%
Mutatie index	1,9%	1,4%	0,6%	0,9%	0,6%
Mutatie structureel	**-1.000**	**-994**	**-1.398**	**-2.191**	**-3.095**
Stelpost grote projecten	**0**	**-75**	**-315**	**-338**	**-345**
Totaal mutatie structureel	**-1.000**	**-1.069**	**-1.713**	**-2.529**	**-3.440**

3.12 Kostenuitzettingen

In hoofdstuk 9 zijn de structurele uitzettingen ten opzichte van de Begroting 2022 opgenomen op bestaand beleid. In hoofdstuk 13 geven we een overzicht van gewenst nieuw beleid, dat we bij de Begroting 2023 integraal willen afwegen.

14) Tabel: Structurele mutaties.

Hfst.	x € 1.000	**2022**	**2023**	**2024**	**2025**	**2026**
9	Budgetmutaties structureel	21	-35	-123	-100	-103
13	Nieuw beleid structureel	0	Pm	Pm	Pm	Pm

Bovenstaande mutatie betekent een verslechtering van het gehele meerjarenperspectief.

4. Incidenteel meerjarenperspectief

In onderstaande tabel is het incidenteel meerjarenperspectief weergeven vanaf de begroting 2022. Vanwege de stelselwijziging op de financiering van het IBOR, nemen we de doorlopende groenprojecten uit 2020 hier op. Voorheen werd dit vanuit de voorziening bekostigd. Na de stelselwijziging brengen we deze kosten ten laste van de egalisatiereserve groen. Dit nemen we hier technisch op, zodat we daar een begrotingswijziging van kunnen maken.
Nieuw beleid voor 2022, plus wat daarvan doorloopt in 2023, is meegenomen. Nieuw gewenst beleid vanaf 2023 wegen we af bij de Begroting. Voorbeelden hiervan vindt u terug in hoofdstuk 13. Voor een nadere onderbouwing van onderstaande posten, verwijzen we u naar hoofdstuk 11. In hoofdstuk 12 geven we een totaaloverzicht van alle incidentele posten, inclusief de eerder vastgestelde onderwerpen.

15) Tabel: Incidenteel perspectief.

X € 1.000	**2022**	**2023**	**2024**	**2025**	**2026**
Programmabegroting 2022-2025	-453	-249	-21	-8	0
Amendementen	-10	0	0	0	0
Vertrekpunt Perspectiefnota 2022	**-463**	**-249**	**-21**	**-8**	**0**
Effecten Programmarapportage Mei 2021 (hoofdstuk 10)	12	0	0	0	0
Verhoogde winstneming Bijsterhuizen (4 milj)	2.500				
Winstneming Bijsterhuizen naar algemene res	-2.500				
Perspectiefnota 2022					
WDW (3.07)	-875	0	0	0	0
Onontkoombaar (hoofdstuk 11)					
Plaatsvervangend griffier	-31	0	0	0	0
Regionale adaptatiestrategie	0	-10	0	0	0
Baggerplan	0	-15	0	0	0
Opstellen Woonvisie	0	-15	0	0	0
Nieuw beleid (hoofdstuk 11)					
Nader onderzoek bestrijding leegstand in het centrum en rol horeca.	-15				
Kindregeling toegankelijk maken voor kinderen van Oekrainse vluchtelingen	-11	-22			
Duurzaam bomenbestand	-20	-20			
Knelpunten geluid wegverkeer	-13				
Professionalisering beheer MFA's	-17				
Formatie- uitbreiding juridisch advies WMO, Jeugd en gezondheid	-33				
Straatcoaches	-42				
Bibob beleid	-3				
Cameratoezicht centrum	-12				
Dekking uit stelpost programmabegroting 2022	40				
Toekomstbestendige warenmarkt Wijchen	-15				
Onderzoek inwonerspas plus	-15				
Onderzoek Alverna Heumenseweg	-25				
Optimalisatie beheer openbare parkeergarages	-8				
Saldo	**-1.574**	**-331**	**-21**	**-8**	**0**

5. Corona

Ten tijde van opstellen van deze nota zijn alle maatregelen vanwege corona komen te vervallen. Wel hebben we nog steeds te maken met de gevolgen van de coronacrisis. We beperken ons in deze rapportage alleen tot de financiële gevolgen van corona voor Wijchen.

In totaal hebben we verspreid over 2020 en 2021 bijna € 3 miljoen aan compensatie ontvangen voor de financiële gevolgen van corona. Voor een groot deel hebben we dat in die jaren ook ingezet. In onderstaand overzicht laten we zien wat we t/m 2021 besteed hebben en welke bedragen reeds gealloceerd zijn voor besteding in 2022.

16) Tabel: ontvangsten en uitgaven Corona

Ontvangen compensatie corona *(Bedragen x € 1.000)*	
Saldo 2020 egalisatiereserve corona	733
Steunpakket 3 (decembercirculaire)	462
Steunpakker 4 (maartcirculaire)	513
Amendement raad maatschappelijke organisaties	87
Resultaatbestemming jaarrekening 2020	330
Subsidieregeling Corona Toegangsbewijzen Wijchen 2021	106
Septembercirculaire 2021	496
Decembercirculaire 2021	198
Totaal coronamiddelen	**2.925**

Uitgaven 2021 (Bedragen x € 1.000)	**2021**
Subsidieregeling Corona Toegangsbewijzen Wijchen 2021	106
Bijzondere bijstand cadeaukaarten	60
TONK	78
Verkiezingen	108
Jeugdbeleid	64
Begeleiding kwetsbare groepen (AMW)	19
Eenzame ouderen	78
Zorg continuïteit	202
Huur SWT (Corona)	15
Blije Dries	20
Bijdrage outdoor volleybalveld	5
Structuurversterking van economie (inclusief de vrijetijdseconomie) en werkgelegenheid.	40
Vrijval schuldhulpverlening, niet benodigd	59
Aanbouw toiletgroep/keuken bij Dorpshuis 't Ballegoyke	50
Vergaderkosten raad	55
Maatschappelijke organisaties	16
Klaar voor de Start	20
Lagere kermisopbrengsten	45
Compensatie lokale cultuur	8
Zwembad	30
SALDO 2021 Egalisatiereserve corona	**1.847**

Gealloceerd 2022 (Bedragen x € 1.000)	**2022**
Re-integratie	141
Bijzondere bijstand	66
Cultuur transformatieplan	129
Jeugdbeleid (restant 4e steunpakket maartcirc 2021)	93
Algemeen maatschappelijk werk	72
Eenzame ouderen	16
Buurt- en dorpshuizen	19
Compensatie lokale cultuur	198

Structuurversterking van economie (inclusief de vrijetijdseconomie) en werkgelegenheid.	155
Maatschappelijke organisaties	39
Podiumkunsten jeugd	10
Hulpvragen ondernemers	70
Vergaderkosten raad	15
Mozaïek 2021	45
Totaal gealloceerd 2022	**1.068**
Nog te besteden corona compensatie	**779**

In bovenstaande opstelling maken we inzichtelijk dat we in 2021 € 1.847k middels de egalisatiereserve corona compensatie meenemen ter besteding in 2022. De vervolgtabel 2022 laat zien welke budgetten we al gelabeld hebben, op basis van de decembercirculaire en niet volledig bestede budgetten 2021.

6. MIO (Meerjaren Investerings Overzicht)

Met dit MIO geven we inzicht in de financiële aspecten van de grote projecten binnen de gemeente Wijchen. Vooral de afdekking van nog niet gedekte projecten, die een keuze noodzakelijk maken in prioritering van projecten, is van belang.

Gedekte projecten.
Onderstaande tabel geeft een overzicht van door de raad geaccordeerde projecten, die in 2022 lopen. Vervolgens nemen we de projecten op in deze tabel, de in voorbereiding zijn, maar waarvoor kredietaanvragen nog door de raad dienen te worden vastgesteld.

17) Tabel: (MIO) Meerjaren Investerings Overzicht (x € 1.000)

Nr.	Projectnaam	Begroot	Gedekt	Financieringsbron
1.	MFA Batenburg	2.950	2.950	Afgedekt door kapitaalslasten
2.	Ontwikkeling Hernen/Bergharen	500	500	Incidenteel perspectief 2016-2017
3.	Renovatie Kasteel	2.800	2.800	Afgedekt door kapitaallasten
4.	Ver-nieuwbouw PRO college	3.012	3.012	Afgedekt door kapitaallasten
	Totaal lopende projecten	**9.262**	**9.262**	
5.	Hart van Zuid	11.000	11.000	Afgedekt door kapitaallasten
6.	Ontwikkeling Wijchen West, inclusief school Westwijzer	7.000	7.000	Afgedekt door kapitaallasten
7.	Fietspad Balgoij Batenburg	750	750	Afgedekt door kapitaallasten
8.	Fietspad Ravensteinseweg	240	240	Afgedekt door kapitaallasten
9.	Revitalisering bedrijventerrein oost	500	500	Algemene reserve 2021 en 2022
10.	Aanpassing Maaswaal college	765	765	Afgedekt door kapitaallasten
11.	Verduurzamen Mozaïek	5.240	0	Kapitaallasten, (deels) afgedekt door lagere nutskosten en subsidie
12.	Ontwikkeling MFA Hernen	3.000	3.000	Afgedekt door kapitaallasten
13.	Ver/nieuwbouw zwembad	4.079	4.079	Nog te bepalen
	Totaal projecten in opstart	**32.574**	**27.334**	

Gewenste projecten
Wensen van het college en wensen en opdrachten van de Raad houden de bestuurlijke wereld dynamisch. We blijven dan ook de komende jaren werken aan ideeën en wensen waar nu nog geen concrete besluitvorming over heeft plaatsgevonden. In de begroting 2022 hebben we structurele ruimte gereserveerd om projecten te bekostigen. In bovenstaande tabel is dit ingevuld met de projecten 5 t/m 13. Deze lichten we hieronder kort toe.
Bovenstaande bedragen van de projecten in opstart zijn inschattingen, nog voor de huidige prijsontwikkeling die in 2022 gaande is. Vooruitlopend op aangepaste inschattingen nemen we in het meerjarenperspectief een stelpost op voor hogere afschrijvingskosten als gevolg van gestegen bouwkosten. Zie hiervoor 3.11.

5. Ontwikkeling MFA Hart van Zuid (inclusief nieuwbouw Zuiderpad)
   Aanleiding: de voorzieningen in het centrum een impuls geven, nieuwe huisvesting voor school, heeft prioriteit in IHP-onderwijs.
   Geraamde investering: € 11.0 miljoen
   Status: gebiedsvisie is opgesteld, een voorbereidingskrediet voor het vervolg is aangevraagd.

6. Ontwikkeling Wijchen West, inclusief school Westwijzer
   Aanleiding: Voor Wijchen-West is een gebiedsvisie, een ontwikkelstrategie en een grondexploitatie opgesteld. Een voorbereidingskrediet voor het vervolg is aangenomen. Voor wat betreft de Westwijzer groot onderhoud en verduurzaming, functionele verbeterslag, heeft prioriteit in IHP Onderwijs. Ook daar is een voorbereidingskrediet voor aangevraagd.
   Geraamde investering: € 7.0 – €9.0 miljoen (uitgaande van nieuwbouw).
   Status: Voorbereidingskrediet voor ontwikkeling Wijchen West is aangenomen.

7. Fietspad Balgoij Batenburg;
   Aanleiding: We onderzoeken of we het fietspad van Balgoij naar Batenburg kunnen doortrekken en hoe we dat betalen.
   Geraamde investering: c.a. € 750k.
   Status: Dit moet nog worden opgepakt.

8. Fietspad Ravensteinseweg;
   Aanleiding: Het eerste traject (van Westerdreef tot aan Drutenseweg) is in 2020 gerealiseerd. Door dit fietspad verder door te trekken naar de Dijk wordt de route compleet voorzien van een vrij liggend fietspad.
   Geraamde investering: € 240k
   Status: De grondaankoop stagneert, maar zonder deze grond is een vrij liggend fietspad niet mogelijk.

9. Revitalisering bedrijventerrein Oost;
   Aanleiding: Bedrijventerrein klaarmaken voor de toekomst. Het verbeteren van de parkeersituatie, handhaving op het bedrijventerrein, verduurzaming en de actualisering van het bestemmingsplan zijn hierbij belangrijke thema's. We proberen tot clustering van functies te komen en duidelijkheid te scheppen over o.a. wonen op het bedrijventerrein.
   Geraamde investering: € 500k
   Status: De toekomstvisie bedrijventerrein Wijchen oost is in kwartaal 2 van 2021 aangeboden aan de raad.

10. Aanpassing Maas Waal College;
    Aanleiding: bouwkundig slechte staat van Leemweg, verduurzaming Veenseweg, samenvoegen op 1 locatie, heeft prioriteit in IHP-onderwijs.
    Geraamde investering: € 750k
    Status: nog niet gestart.

11. Verduurzamen Mozaïek – gebouwdeel A;
    Aanleiding: uitvoeren achterstallig onderhoud + verduurzamen.
    Geraamde investering: pm
    Status: haalbaarheidsstudie uitgevoerd. Dekking kan deels gevonden worden toekomstige lagere nutskosten. Voorstel wordt in 2022 verder uitgewerkt.

12. Ontwikkeling MFA Hernen;
    Aanleiding: functioneel verbeteren en verduurzamen, heeft prioriteit in IHP-onderwijs.
    Geraamde investering: € 3.0 miljoen (uitgaande van nieuwbouw).
    Status: haalbaarheidsstudie uitgevoerd.

13. Ver/nieuwbouw zwembad
    Aanleiding: het ontwikkelen van een visie op het zwembad is opgenomen in het coalitieakkoord. Een meningsvormende nota is door de raad behandeld met het voorkeursscenario voor uitgebreide renovatie.
    Geraamde investering: € 4 miljoen.
    Status: Voorbereidingskrediet is in de raad van 24 mei 2022 vastgesteld.

Onderstaande gewenste projecten zijn in voorbereiding, maar nog niet financieel vertaald in voorliggende begroting.:

- Kraanvogelstraat
  Aanleiding: Visie en planvorming is opgestart om het gebied te transformeren naar een levendig woongebied.
  Geraamde investering: Uitgangspunt budget neutraal.
  Status: Voorbereidingskrediet is vrijgegeven door de raad, besluitvorming volgt.

- Huurlingsedam Fase 4
  Aanleiding: Visie en planvorming is opgestart om het gebied te transformeren naar een levendig woongebied.
  Geraamde investering: Uitgangspunt budget neutraal.
  Status: Vanuit de versnellingsgedachte is door de provincie Gelderland voor Huurlingsedam een aantal van 220 woningen extra toegekend. Met deze aantallen wordt Huurlingsedam in zijn geheel gebouwd. Voor fase 4 zijn inmiddels ook de overeenkomsten met de ontwikkelaar gesloten. Doelstelling is dat aansluitend aan fase 3, fase 4 gebouwd wordt. Het daadwerkelijk bouwen zal zijn beslag krijgen in 2024.

- Uitbreiding bedrijventerrein Bijsterhuizen
  Aanleiding: Er is behoefte aan uitbreiding bedrijventerreinen. We onderzoeken de mogelijkheid tot uitbreiding bij Bijsterhuizen en de vorm waarin we dit zouden kunnen doen.
  Geraamde investering: Uitgangspunt minimaal budget neutraal.
  Status: Aanvraag tot uitbreiding is door de provincie positief beoordeeld. Een voorbereidingskrediet is vrijgegeven door de raad voor verdere uitvoering aan het onderzoek.

- Opwaarderen Wijchens meer, van Lunen tot Vormerse plas
  Aanleiding: We onderzoeken de mogelijkheid voor het opwaarderen van de ‘groene long’ bij het Wijchens meer. Die opwaardering zou kunnen leiden tot een mooi recreatie- en natuurgebied.
  Geraamde investering: Nog niet bekend.
  Status: Nog niet opgestart.

N.B. In het IHP-onderwijs zijn drie scholen genoemd die in die in de volgende periode van vier jaar (2025 – 2028) aandacht behoeven. Dit zijn Roncalli, Sint Jozef en de Viersprong. In een volgend IHP zullen deze initiatieven nader uitgewerkt worden en opgenomen worden in het portefeuilleplan. Daarnaast volgen we de ontwikkelingen in het gebied Wijchen West, wat mogelijk tot een behoefte aan extra capaciteit onderwijshuisvesting leidt.

Bouwgrondexploitaties
In de jaarrekening 2021 zijn de bouwgrondexploitaties opnieuw doorgerekend. Onderstaande tabel sluit aan op deze doorrekening.

18) Tabel: Overzicht winstnemingen bouwgrondexploitaties (bedragen x €1.000)

Nr.	Complex	Totaal	2022	2023	2024	>2024
1	Huurlingsedam (fase 1 +2)	-612	-612			
2	TKWM	-3.005				-3.005
3	CPO Bergharen	322	322			
4	CPO Duurzaam Wonsick	454			454	
5	Huurlingsedam fase 3	1.084			1.084	
	Totaal exploitaties	**-1.757**	**-290**	**0**	**1.538**	**-3.005**
1	Voorziening Huurlingsedam fase 1+2 (balans)	612	612			
2	Voorziening TKWM	3.005				3.005
	Totaal rapportage mei-22	**1.860**	**322**	**0**	**1.538**	**0**

7. Totaalbeeld

In onderstaande tabel treft u een samenvatting aan van de hiervoor genoemde structurele en incidentele effecten op de meerjarenbegroting.

19) Tabel: Totaal begrotingssaldo Perspectiefnota 2022

(bedragen x €1.000)	2022	2023	2024	2025	2026
Structureel saldo (hoofdstuk 3)	3.611	3.656	5.568	7.270	1.630
Incidenteel saldo (hoofdstuk 4)	-1.574	-331	-21	-8	0
Bouwgrondexploitaties (hoofdstuk 6)	322	0	1.538	0	0
Totaal Perspectiefnota 2022	**2.358**	**3.325**	**7.085**	**7.262**	**1.630**

8. Provinciaal toezicht

In haar rol van financieel toezichthouder heeft de provincie Gelderland tot taak de financiële positie van de gemeente Wijchen te toetsen aan de op dit moment geldende wet- en regelgeving. De provincie heeft als toetsingskader om in aanmerking te blijven komen voor repressief toezicht:

- Uw begroting is structureel en reëel in evenwicht. De structurele baten dekken ieder jaar ten minste de structurele lasten en de ramingen zijn realistisch. Dit evenwicht geldt voor uw begroting inclusief nieuw beleid. Wij nemen dit mee in onze beoordeling. Als uw begroting niet structureel en reëel in evenwicht is, dan dient aannemelijk te zijn dat het structureel en reëel evenwicht in de begroting in de eerstvolgende jaren (uiterlijk in 2026) tot stand zal worden gebracht.
- Als u de jaarrekening en begroting op tijd inzendt. De jaarrekening vóór 15 juli 2022 en de begroting vóór 15 november 2022.

We voldoen op dit moment aan bovenstaande toets van de provincie, omdat we een structureel positief resultaat voor alle jaarschijven verwachten.

Stelposten
Onderdeel van de huidige begroting 2022 op het gebied van de 2d's is het door de raad vastgestelde pakket aan beheersmaatregelen 'Betaalbaarheid van goede zorg'. De taakstelling die hiermee gemoeid is, bedraagt structureel € 226k. Met dit aanvullend pakket is tevens vastgesteld dat het eindpunt van de bezuinigingsopdracht is bereikt en is duidelijk aangegeven dat niet alle zorg door de gemeente beïnvloedbaar is.

Sociaal Domein
Ook op het gebied van de jeugdzorg is nog steeds onduidelijk hoe de compensatie ten aanzien van de oplopende kosten meerjarig wordt vormgegeven. Voor 2023 zijn de extra middelen nu vrijgegeven, maar het lange termijn beeld is nog onzeker. Het kabinet gaat de komende tijd met gemeenten en andere relevante partijen verder in gesprek over de Hervormingsagenda Jeugd, die moet bestaan uit een combinatie van een set van kostenbesparende maatregelen en een financieel kader waarmee een structureel houdbaarder jeugdstelsel wordt gerealiseerd. Bij het afsluiten van de Hervormingsagenda zal het kabinet ook besluiten over de extra middelen voor 2024 en verder die aan gemeenten beschikbaar gesteld worden. Het advies van de Arbitragecommissie c.q. de Commissie van Wijzen vormt het uitgangspunt. In de cijfers hebben we nu vanaf 2024 dezelfde aanname gedaan als bij de begroting 2022, namelijk uitgaan van 75% van de berekende compensatie uit het advies van de Commissie van Wijzen.

9. Budgetmutaties structureel

Nr.	Onderwerp	Toelichting	2022	2023	2024	2025	2026
9.1	**Elektrische veren**	We gaan vanaf 2023 elektrisch varen over de Maas. Uiterwaarde exploiteert de 2 voetveren in opdracht van Wijchen en Oss. Uiterwaarde koopt 2 nieuwe elektrische pontjes en brengt ze in tegen een jaarlijkse huursom. Hierdoor stijgt onze jaarlijkse bijdrage in de exploitatie. Dat vangen we in 2023 op binnen bestaand budget dankzij de subsidie van het Verenfonds (subsidie bedraagt 35% van onze bijdrage). Het budget is vanaf 2024 ontoereikend omdat de provincie stopt met het Verenfonds.	€ 0	€ 0	-€ 7.600	-€ 7.600	-€ 7.600
9.2	**Huur Flex office Mozaïek**	I.v.m. de opzegging van een aantal huurcontracten door huurders van de FLEX- office Mozaïek worden er minder inkomsten verwacht.	€ 0	-€ 30.000	-€ 30.000	-€ 30.000	-€ 30.000
9.3	**Robuuste regio's**	In de door de Rijksoverheid opgelegde norm van opdrachtgeverschap hebben wij regionaal afspraken met elkaar gemaakt hoe wij een robuuste regio kunnen zijn met betrekking tot de jeugdwet. In de verdere uitwerking van deze NVO maken we de doorontwikkeling van versnipperd werken naar een structurele aanpak met een regionaal team van experts. De verwachting is dat we hierdoor een uitzetting gaan krijgen in de regionale begroting van het Regionaal Ondersteuningsbureau.	pm	pm	pm	pm	pm
9.4	**Muziekonderwijs**	Sinds 2016 subsidiëren we het muziekonderwijs. We hebben hierover met Kans & Kleur afspraken gemaakt. Zo is de unieke situatie dat K&K 4 muziekvakdocenten heeft overgenomen uit de voormalige st. Personeel De Stroming waarvoor de gemeente een betalingsverplichting had. De verplichting gekoppeld aan de 4 muziekdocenten, is overgenomen en onderdeel van de afspraken met K & K. Door CAO-ontwikkelingen zijn de salariskosten in de afgelopen jaren gestegen waardoor ons budget niet langer toereikend is.	€ 0	-€ 13.000	-€ 13.000	-€ 13.000	-€ 13.000
9.5	**Exploitatie overige eigendommen**	De aanslagen voor waterschapslasten vallen in de laatste jaren lager uit dan begroot. Op basis van de werkelijke uitgaven wordt de uitgaven structureel verlaagd.	€ 30.000	€ 30.000	€ 30.000	€ 30.000	€ 30.000
9.6	**Exploitatie overige eigendommen**	De aanslagen voor OZB vallen de laatste jaren lager uit dan begroot. Op basis van de werkelijke uitgaven worden de uitgaven structureel verlaagd.	€ 15.000	€ 15.000	€ 15.000	€ 15.000	€ 15.000

Nr.	Onderwerp	Toelichting	2022	2023	2024	2025	2026
9.7	**Exploitatie overige eigendommen**	Door de verkoop van groenstroken ontvangen we structureel minder opbrengsten uit huur of recognities.	-€ 15.000	-€ 15.000	-€ 15.000	-€ 15.000	-€ 15.000
9.8	**Rente**	Op basis van een geactualiseerde liquiditeitenplanning hebben we de lening portefeuille meerjarig herzien. Hierbij ook rekening houdend met stijgende rentepercentages voor nieuwe leningen. Dit leidt tot een aanpassing in de te betalen rente op langlopende leningen.	-€ 1.000	€ 39.000	-€ 75.000	-€ 51.000	-€ 53.000
9.9	**Functiewaardering raadsadviseur**	De werkgeverscommissie heeft een functiewaarderingstraject uit laten voeren door Leeuwendaal. Daaruit kwam naar voren dat de functie van raadsadviseur/commissiegriffier gewaardeerd is op niveau 11. Dat is nu max. 10	€ 0	-€ 12.000	-€ 12.000	-€ 12.000	-€ 12.000
9.10	**Rekenkamer**	I.v.m. mogelijke wetswijziging zal er sprake zijn van een externe rekenkamer, deze externen zullen een vergoeding moeten krijgen.	pm	pm	pm	pm	pm
9.11	**Rijbewijzen inkomsten**	Op basis van de inkomsten uit de afgelopen 2 jaar stellen we de leges structureel bij.	€ 0	€ 80.000	€ 80.000	€ 80.000	€ 80.000
9.12	**APV**	Betreft algemene kosten APV zoals wegslepen auto's, juridische kosten etc. Hier zijn tot nu toe nog geen kosten voor geraamd in de begroting.	€ 0	-€ 10.000	-€ 10.000	-€ 10.000	-€ 10.000
9.13	**APV**	Op basis van voorgaande jaren kunnen de inkomsten uit APV worden verhoogd. De inkomsten vallen in 2022 mogelijk lager uit door corona, vrijstelling leges en meerjarige vergunningen.	€ 0	€ 10.000	€ 10.000	€ 10.000	€ 10.000
9.14	**Naturalisatie uitgaven**	Op basis van de uitgaven uit de afgelopen 2 jaar stellen we de bedragen voor naturalisaties structureel bij.	€ 0	-€ 15.000	-€ 15.000	-€ 15.000	-€ 15.000
9.15	**Naturalisatie inkomsten**	Op basis van de inkomsten uit de afgelopen 2 jaar stellen we de leges voor naturalisaties structureel bij.	€ 0	€ 15.000	€ 15.000	€ 15.000	€ 15.000
9.16	**Basis registratie Personen inkomsten**	Op basis van de inkomsten uit de afgelopen 2 jaar stellen we de leges voor Basis registratie Personen structureel bij.	€ 0	-€ 22.000	-€ 22.000	-€ 22.000	-€ 22.000
9.17	**Werkzaamheden Baggerplan**	Het baggerplan dateert uit 2013. Onlangs is het plan geactualiseerd. Daar is aan toegevoegd een beschoeiingsplan. Om de baggerwerkzaamheden te kunnen borgen is een kostenuitzetting van € 5.500 aan de voorziening baggerenwatergangen nodig. Het onderhoud van oeverbeschoeiingen is niet belegd. Voor het beheer van de beschoeiingen is een bedrag van € 13.000 structureel benodigd. Tezamen resulteert dit in een uitzetting van € 18.500 aan de voorziening baggeren.	-€ 18.500	-€ 18.500	-€ 18.500	-€ 18.500	-€ 18.500

Nr.	Onderwerp	Toelichting	2022	2023	2024	2025	2026
9.18	**Dekking Baggerplan**	De dekking wordt betrokken bij het nieuwe Beleidsplan Riolering en Water en wordt gedekt uit de rioolheffing.	€ 18.500	€ 18.500	€ 18.500	€ 18.500	€ 18.500
9.19	**Ibor**	Het Iborplan is opnieuw doorgerekend en laat een beperkt tekort zien. Binnenkort wordt het inhoudelijk plan aangeboden.	€ 0	-€ 20.000	-€ 20.000	-€ 20.000	-€ 20.000
9.20	**Degeneratie vergoeding**	Verhoging degeneratievergoeding, vanwege het afwaarderen van de wegen i.v.m. graafwerkzaamheden.	€ 0	€ 25.000	€ 25.000	€ 25.000	€ 25.000
9.21	**Kosten wijkbeheer**	Het minimum uur tarief t.a.v. de inzet van medewerkers (SW, PW, BI en via uitzendbureau) voor onderhoud van de plantsoenen en afval bakken ledigen is verhoogd.	€ 0	-€ 92.379	-€ 92.379	-€ 92.379	-€ 92.379
9.22	**Spoorweg overgangen**	Verplichte bijdragen aan ProRail is structureel hoger dan begroot.	€ 0	-€ 11.000	-€ 11.000	-€ 11.000	-€ 11.000
9.23	**Bijsterhuizen Fase 7**	Het grondgebied is versneld overgedragen aan Wijchen, hierdoor moeten we onderhoudskosten eerder opnemen in de begroting dan voorzien.	-€ 35.000	-€ 35.000	€ 0	€ 0	€ 0
9.24	**Bebording elektrisch rijden**	We verwachten (op basis van de prognoses) dat er in de periode 2021-2025 ongeveer 25 laadpalen per jaar bijkomen. Omdat de bebording per laadpaal zo'n €200,- kost zullen de structurele kosten (bij uitkomende verwachtingen) €5.000,- per jaar zijn.	-€ 1.000	-€ 2.000	-€ 3.000	-€ 4.000	-€ 5.000
9.25	**Regionaal projectleider zorgfraude**	Regionaal wordt ingezet op een projectleider zorgfraude. We nemen hier het Wijchens aandeel voor op.	€ 0	-€ 10.000	-€ 10.000	-€ 10.000	-€ 10.000
9.26	**Landelijk aanpak adreskwaliteit (uitvoering door IBO)**	NW wettelijke plicht die we bij het IBO onder willen brengen (is als toezichthouder hiervoor aangewezen) en dit zal moeten worden vertaald naar de bedrijfsvoering. Dit werken we uit richting de Begroting 2023.	€ 0	Pm	Pm	Pm	Pm
9.27	**Cameratoezicht centrum**	Op twee locaties in het centrum van Wijchen worden de bestaande fietsenstallingen voorzien van cameratoezicht. Om dit project te realiseren is eenmalig een bedrag nodig van 10.000 Euro. Daarnaast dienen er jaarlijks kosten geraamd te worden aangaande onderhoud, hosting, software-updates en eventuele opvolging van storingen. Dit bedrag is 2.000 Euro.	€ 0	-€ 2.000	-€ 2.000	-€ 2.000	-€ 2.000
9.28	**Dekking uit stelpost programmabegroting 2022**	In de begroting 2022 is een stelpost van € 40k opgenomen voor camera's in het centrum in afwachting van het voorstel. Een groot deel van dit budget kan hiermee vrijvallen.	€ 0	€ 40.000	€ 40.000	€ 40.000	€ 40.000
	TOTAAL		**€ 21.000**	**-€ 35.379**	**-€122.979**	**-99.979**	**-€102.979**

10. Effecten uit Programmarapportage mei

Nr.	Onderwerp *(bedragen x € 1.000)*	Mutatie Prorap mei	Reeds Opgenomen *	Mutatie incidenteel 2022
10.1	Vergaderkosten raad	-15		-15
10.2	Inzet reserve Corona	15		15
10.3	Inwerktraject nieuwe raad	-28		-28
10.4	Werving burgemeester	-20		-20
10.5	Vervanging PC's raad	-8		-8
10.6	Wijchen 2035	-7		-7
10.7	Verklaringen omtrent gedrag	-14		-14
10.8	Rijbewijzen	82		82
10.9	Reisdocumenten opbrengsten	37		37
10.10	Reisdocumenten kosten	-30		-30
10.11	Waterschapslasten	30		30
10.12	Gemeentelijke belastingen	15		15
10.13	Huuropbrengsten grond	-24		-24
10.14	Verkoopkosten grond	-5		-5
10.15	Huuropbrengst kasteel	83		83
10.16	Bijdrage Munitax (zie ook 3.06)	-25	-25	0
10.17	OZB opbrengsten (zie ook 3.08)	-63	-63	0
10.18	VRGZ (zie ook 3.06)	35	35	0
10.19	Inkomsten bestuursdwang	43		43
10.20	Straatwerkvergoedingen	25		25
10.21	Bijdrage prorail	-11		-11
10.22	Electra straatverlichting	-16		-16
10.23	Onderhoud straatverlichting	-13		-13
10.24	Vervanging afvalbakken	-9		-9
10.25	Aanpassing bushaltes	-100		-100
10.26	Vitaliteitsmanager Wighenerhorst	-16		-16
10.27	Tijdelijke huisvesting PRO college	-70		-70
10.28	Subsidies amateurkunst	9		9
10.29	Huursubsidie Museum	-83		-83
10.30	Subsidies bieb en streekomroep	6		6
10.31	Onderhoud bomen	-27		-27
10.32	Wijkbeheer	-92		-92
10.33	Begeleiding kwetsbare groepen (corona)	-72		-72
10.34	Inzet reserve Corona	72		72
10.35	Perspectief jongeren (corona)	-93		-93
10.36	Inzet reserve Corona	93		93
10.37	Ontmoetingscentrum ouderen	-30		-30
10.38	Inzet algemene reserve	30		30
10.39	Vitaliteitsmanager Blije Dries	-10		-10
10.40	huurinkomsten flex-office mozaïek	-30		-30
10.41	Lokaal bestedingsplan blokhuismiddelen	-94		-94
10.42	Inzet egalisatiereserve 2d's	94		94
10.43	Rijksbudget BUIG	-1018		-1018
10.44	Minder uitkeringen BUIG	856		856
10.45	Inzet reserve BUIG	163		163
10.46	Cliëntenraad	-7		-7
10.47	MGR werkdeel (zie ook 3.06)	-7	-7	0
10.48	MGR arbeidsmatige dagbesteding (3.06)	-153	-153	0
10.49	Eenzaamheid ouderen (corona)	-16		-16
10.50	Inzet reserve Corona	16		16
10.51	2d’s WMO (zie ook 3.03)	227	227	0
10.52	2d's Jeugdzorg (zie ook 3.03)	241	241	0
10.53	Regionaal bestedingsplan blokhuismiddelen	-167		-167
10.54	Inzet reserve 2d's	167		167
10.55	GGD (zie ook 3.06)	-36	-36	0

Nr.	Onderwerp *(bedragen x € 1.000)*	Mutatie Prorap mei	Reeds Opgenomen *	Mutatie incidenteel 2022
10.56	GGD inzet reserve WMO	36		36
10.57	Omwisselactie containers	-17		-17
10.58	Verwerking restafval	48		48
10.59	Inzameling en verwerking luiers	-27		-27
10.60	Inzameling papier	-5		-5
10.61	inzet Afvalreserve	1		1
10.62	GR ODRN (zie ook 3.06)	-83	-83	0
10.63	GR MARN (zie ook 3.06)	-12	-12	0
10.64	Monitoring stort Alverna	5		5
10.65	Bijstellen bestemmingsplannen	30		30
10.66	Actualiseren bestemmingsplannen	-40		-40
10.67	Winstneming CPO Bergharen (zie 6 grex)	-133	-133	0
10.68	Leegstandsbeheer gemeentekantoor	-18		-18
10.69	Opbrengsten bouwleges	275		275
10.70	Opbrengst leegstandswet	-5		-5
10.71	Overig	18		18
	TOTAAL	**3**	**-9**	**12**

** Een aantal onderwerpen hebben we reeds opgenomen binnen overige hoofdstukken van deze Perspectiefnota. Om dubbelingen te voorkomen corrigeren we die hier.*

Voor een toelichting op bovenstaande posten verwijzen we naar de Programmarapportage mei.

11. Posten incidenteel

Nr.	Onderwerp	Toelichting	Categorie	2022	2023	2024	2025	2026
11.1	**Regionale adaptatiestrategie**	De gemeente participeert in de Werkeenheid Regio Nijmegen, onderdeel klimaatadaptatie RAS (zie ook SOK-WRN, Z/19/029669, collegebesluit 9 april 2019). In de regionale stuurgroep van 18 november 2021 is besloten tot financiering (inhuur) van een regionale procesbegeleider ter ondersteuning van stuurgroep, projectgroep en speerpunttrekkers. Alle partners betalen mee. Kostenraming €10.000 per partner voor 2022 en voor 2023. Voor 2022 is dit bedrag al opgenomen in het budget Waterbeleid.	Onont-koombaar		-€ 10.000			
11.2	**SPUK lokaal preventieakkoord**	In 2021 is een specifieke uitkering ontvangen in het kader van het lokaal preventieakkoord. Deze is doorgeschoven voor besteding naar 2022. Daarnaast is ook een tranche 2022 ontvangen. Om het bestedingsplan en de resultaatverplichting richting het Rijk goed te kunnen volgen nemen we deze gelden budgetneutraal op in de begroting.	Onont-koombaar	-€ 137.313				
11.3	**SPUK lokaal preventieakkoord**	In 2021 is een specifieke uitkering ontvangen in het kader van het lokaal preventieakkoord. Deze is doorgeschoven voor besteding naar 2022. Daarnaast is ook een tranche 2022 ontvangen. Om het bestedingsplan en de resultaatverplichting richting het Rijk goed te kunnen volgen nemen we deze gelden budgetneutraal op in de begroting.	Onont-koombaar	€ 137.313				
11.4	**ZonMW subsidie dementie**	De gemeente Wijchen ontvangt een subsidie van ZonMW voor zinvolle dagactiviteiten voor thuiswonende mensen met dementie. Deze nemen we budgetneutraal op in de begroting.	Onont-koombaar	€ 50.000				
11.5	**ZonMW subsidie dementie**	De gemeente Wijchen ontvangt een subsidie van ZonMW voor zinvolle dagactiviteiten voor thuiswonende mensen met dementie. Deze nemen we budgetneutraal op in de begroting.	Onont-koombaar	-€ 50.000				
11.6	**Woonvisie**	Voor het begeleiden en opstellen van een nieuwe (wettelijk verplichte) woonvisie voor Wijchen is extra budget nodig. Voorstel hiertoe het budget Volkshuisvestingsbeleid (653014) in 2023 incidenteel op te hogen met €15.000. Dit is onontkoombaar gezien de	Onont-koombaar		-€ 15.000			

Nr.	Onderwerp	Toelichting	Categorie	2022	2023	2024	2025	2026
		wettelijke verplichting van het hebben van een actuele woonvisie.						
11.7	**Plaatsvervangend griffier**	27 januari 2022 besloot de gemeenteraad een plaatsvervangend griffier aan te wijzen van de gemeenteraad van Wijchen. De kosten voor tijdelijke vervanging ter hoogte van € 31.250,- als uitzetting mee te nemen in de Perspectiefnota.	Onont-koombaar	-€ 31.250				
11.8	**Baggerplan**	Het onderhoud van C-watergangen is geen wettelijke taak, echter ze zijn wel belangrijk voor het borgen van een goede waterhuishouding. Om een goed inzicht te krijgen in de kwaliteit van onze c-watergangen en voor het opstellen van een uitvoeringsplan is het nodig er een inventarisatie uitgevoerd wordt. De kosten verbonden aan deze inventarisatie bedragen € 15.000.	Onont-koombaar		-€ 15.000			
11.9	**Up 2022**	Extra werkzaamheden die in het uitvoeringsprogramma openbare werken van 2022 zijn opgenomen, maar bij de begroting nog niet bekend waren.	Onont-koombaar	-€ 41.000				
11.10	**Up 2022**	Dekking voor de extra werkzaamheden van het uitvoeringsprogramma komt uit de reserve groen.	Onont-koombaar	€ 41.000				
11.11	**Openbare verlichting**	Bij de aanleg van Bijsterhuizen (fase 2 en fase 5) is er een eigen net aangelegd. Nu moet een verdeelstation verplaatst worden uit een ruimte van Liander. Twee verdeelstations zijn aangepast in verband met het stoppen van het tf-signaal.	Onont-koombaar	-€ 35.000				
11.12	**Openbare verlichting**	Inzet reserve openbare verlichting.	Onont-koombaar	€ 35.000				
11.13	**Dakvervanging Gemeentewerf**	Het dak boven het kantoorgedeelte van de gemeentewerf blijft aanhoudend lekkages geven. Uitvoering willen we dan ook een jaar naar voren halen.	Onont-koombaar	€ 38.000	-€ 38.000			
11.14	**Onderhoudsfonds**	Onderhoudswerkzaamheden worden gedekt uit de egalisatiereserve onderhoud gebouwen.	Onont-koombaar	-€ 38.000	€ 38.000			
11.15	**Aanschaf 5 extra brengcontainers luiers**	Juni vorig jaar is een krediet beschikbaar gesteld voor de aanschaf van 11 brengcontainers. De inzameling is in november 2021 van start gegaan. De inzameling is een succes en de capaciteit moet worden uitgebreid. Op drie locaties zijn al containers bijgeplaatst. Maar de verwachting is dat er dit jaar nog twee extra nodig zijn.	Onont-koombaar	€ 32.000				
11.16	**Voorziening afvalinfra**	Dekking is voorzien uit de voorziening afvalinfrastructuur.	Onont-koombaar	-€ 32.000				

Nr.	Onderwerp	Toelichting	Categorie	2022	2023	2024	2025	2026
11.17	**Verkeersveiligheid Bijsterhuizen 30ste straat**	Aanleg van ontbrekende fiets- en/of voetgangersvoorzieningen langs de 30e straat Bijsterhuizen. Deze voorzieningen ontbreken en zijn wel aanwezig op andere vergelijkbare wegen in Bijsterhuizen. Daarnaast zijn ook bijbehorende verkeer remmende maatregelen voor de 30e straat van toepassing.	Onont-koombaar	-€ 200.000				
11.18	**Dekking verkeersveiligheid Bijsterhuizen 30e straat**	We ontvangen van de GR Bijsterhuizen een bijdrage om deze voorzieningen te realiseren.	Onont-koombaar	€ 200.000				
11.19	**Nader onderzoek bestrijding leegstand in het centrum en rol horeca.**	De leegstand in het centrum neemt snel toe. Veel leegstaande panden worden gevuld door horecabedrijven en met name bezorgdiensten. Deze functie versterkt het centrum niet. We willen onderzoeken op welke wijze we tot een aanpak kunnen komen waarbij de aantrekkelijkheid van centrum gewaarborgd blijft.	nieuw beleid	-€ 15.000				
11.20	**Kindregeling toegankelijk maken voor kinderen van Oekrainse vluchtelingen**	I.v.m. een grotere doelgroep stijgen de kosten tijdelijk naar verwachting.	nieuw beleid	-€ 11.000	-€ 22.000			
11.21	**Duurzaam bomenbestand**	Voor het duurzaam in standhouden van het bomenbestand is een planmatige aanpak voor de lange termijn gewenst. O.a. aspecten als ecosystemen, groeiruimte, ziekten- en plagen, bewonerswensen etc. zullen worden meegenomen. De start (inventarisaties) is in 2022 en zal in 2023 worden afgerond.	nieuw beleid	-€ 20.000	-€ 20.000			
11.22	**Knelpunten geluid wegverkeer**	De raad heeft op 27 januari 2022 een motie aangenomen om onderzoek op te starten om in beeld te brengen waar knelpunten m.b.t. geluid zijn, uit te werken welke mogelijkheden er tot geluidsreductie zijn en hiervan de financiële gevolgen in kaart te brengen. De onderzoeksresultaten te presenteren voor de behandeling van de perspectiefnota in juli 2023. Voor de uitvoering van dit onderzoek moet een akoestisch onderzoekbureau worden ingeschakeld.	nieuw beleid	-€ 12.500				
11.23	**Professionalisering beheer MFA's**	De raad heeft in vergadering op 21 oktober 2021 (nr: Z/20/53294) de Notitie beheer en exploitatie maatschappelijk vastgoed vastgesteld. De raad besloot tevens om het beheer op de werkvloer van multifunctionele accommodaties te professionaliseren.	nieuw beleid	-€ 16.500				

Nr.	Onderwerp	Toelichting	Categorie	2022	2023	2024	2025	2026
		Stichting Het Mozaïek voert in 2022 als proef het beheer op de werkvloer en de administratie van De Brink en de Suikerberg op contract uit. Richting de Begroting 2023 werken we dit initiatief voor alle MFA's verder uit.						
11.24	**Formatie- uitbreiding juridisch advies WMO, Jeugd en gezondheid**	Door de toename van het aantal complexe juridische vraagstukken en procedures als gevolg van de structureel ingevoerde bezuinigingsmaatregelen alsmede de vele ontwikkelingen van het beleid binnen het sociaal domein is structureel meer juridische inzet noodzakelijk. Structureel vragen we in de Begroting 2023 hier nieuw beleid voor aan.	nieuw beleid	-€ 33.250				
11.25	**Straatcoaches**	De pilot straatcoaches loopt af in juni 2022. Om de werkzaamheden van de straatcoaches voort te zetten willen we structureel straatcoach werkzaamheden opnemen in de begroting voor de komende 4 jaar. De kosten voor deze inhuur bedragen 125.000 per jaar. De kosten zullen gedeeld worden met de gemeente Druten volgens de bekende verdeelsleutel.	nieuw beleid	-€ 41.667				
11.26	**Bibob beleid**	In dec 2020 is in Tweestromenland nieuw Bibob beleid vastgesteld. In 2021 is gestart met de uitvoering van dit beleid. In 2022 is dit beleid geëvalueerd. N.a.v. de evaluatie is er een Bibob coördinator aangesteld die op korte termijn gaat starten binnen de WDW. Voor de verdere uitwerking van het beleid verwachten wij een budget nodig te hebben van 5.000,- per jaar. Deze kosten worden gedeeld met de gemeente Druten. Dit budget wordt gebruikt om een bijdrage te leveren aan de samenwerking in TSL. Verdere kosten worden gemaakt t.b.v. expertise inhuur, kennis en lokale doorontwikkeling.	nieuw beleid	-€ 3.240				
11.27	**Cameratoezicht centrum**	Op twee locaties in het centrum van Wijchen worden de bestaande fietsenstallingen voorzien van cameratoezicht. Om dit project te realiseren is eenmalig een bedrag nodig van 10.000 Euro. Daarnaast dienen er jaarlijks kosten geraamd te worden aangaande onderhoud, hosting, software-updates en eventuele opvolging van storingen. Dit bedrag is 2.000 Euro.	nieuw beleid	-€ 10.000				
11.28	**Vrijval stelpost cameratoezicht**	In de begroting 2022 is een stelpost van € 40k opgenomen voor camera's in het centrum in afwachting	nieuw beleid	€ 10.000				

Nr.	Onderwerp	Toelichting	Categorie	2022	2023	2024	2025	2026
	(programmabegroting 2022)	van het voorstel. Een groot deel van dit budget kan hiermee vrijvallen.						
11.29	**Toekomstbestendige warenmarkt Wijchen**	Landelijk staat de warenmarkt onder druk, maar tegelijkertijd is de weekmarkt op veel plaatsen nog altijd een begrip en een publiekstrekker. In Wijchen is dit niet anders. Daarom heeft de gemeente behoefte aan inzicht hoe de warenmarkt in Wijchen eruit ziet en welke veranderingen er nodig zijn om toekomstbestendig te worden.	nieuw beleid	-€ 15.000				
11.30	**Onderzoek inwonerspas plus**	Onderzoek naar een breed inzetbare inwonerspas plus, waar minimaregelingen aan gekoppeld kunnen worden. Belangrijkste kansen zijn het vereenvoudigen van (administratieve) handelingen voor de inwoner, stimuleren van de lokale economie en inzetten op het verhogen van het bereik van minima.	Nieuw beleid	-€ 15.000				
11.31	**Onderzoek Alverna Heumenseweg**	In en rondom Alverna spelen diverse initiatieven. Zo wordt de Wichenerhorst omgevormd tot een recreatiepark van Landal, is er een vraag om uitbreiding van een camping en wil de supermarkt graag wat meer ruimte. Daarnaast spelen er nog diverse kleinere (woningbouw)initiatieven. Al deze initiatieven samen vragen om een integrale benadering. Er zullen ook enkele onderzoeken moeten worden uitgevoerd. In elk geval een onderzoek naar de verkeerssituatie op de Heumenseweg en mogelijk ook nog een ruimtelijk onderzoek.	Nieuw beleid	-€ 25.000				
11.32	**Optimalisatie beheer openbare parkeergarages**	Het beheer van openbare parkeergarages is sub-optimaal georganiseerd. Op basis van extern onderzoek zijn aanbevelingen gedaan om het beheer intern anders te beleggen. Incidenteel is € 5.000,- nodig voor een professionaliseringsslag. Vervolgens is een structureel budget van € 3.000,- opgenomen bij gewenst nieuw beleid (hoofdstuk 13).	Nieuw beleid	-€ 8.000				

12. Incidenteel totaalbeeld

Incidenteel meerjarenperspectief *(x € 1)*	2022	2023	2024	2025	2026
Begroting 2019					
WBDBO	-20.000				
Programmabegroting 2020					
Boardbusters raadsverkiezingen	-18000				
Ondernemers Awards		-7500		-7.500	
Subsidie verenigingen afbouwregeling oud papier	-10.000				
Revolverend fonds duurzaamheid	-50.000				
Perspectiefnota 2020					
Omgevingswet	-21.000				
Programmabegroting 2021					
WK Damesvolleybal 2022	-20.000				
Samenwerking SchuldHulpMaatje	-8.410	-12.144			
Bedrijventerrein Wijchen Oost	-250.000				
Afdekking algemene reserve bedrijventerrein Wijchen Oost	250.000				
Perspectiefnota 2021					
WDW (3.08)	-45.000	-23.000	-23.000		
Omgevingswet (3.09)	-100.000				
Samenwerkingswijzer	-8.340				
Computers raadsleden	-30.000				
Herstel bakenbomen		-75.000			
Coördinatie windenergie	-30.000				
Windenergie t.l.v. reserve duurzaamheid	30.000				
Ambulantiseringsmiddelen GGZ	29.683				
Ambulantiseringsmiddelen GGZ	-29.683				
Straatcoaches	-43.333				
Ondertussengroep inburgering	-30.000				
Vervolg sociale opdracht in routekaart Hart van Zuid	-45.000	-45.000			
Vervolg sociale opdracht in routekaart Hart van Zuid	-50.000	-50.000			
Programmabegroting 2022					
Straatcoaches	-86.667				
Groene Metropool/vaste jaarlijkse bijdrage	32.000				
Verkeerszuilen centrum	-12.500				

Incidenteel meerjarenperspectief *(x € 1)*	**2022**	**2023**	**2024**	**2025**	**2026**
Uitvoering regionale communicatiestrategie klimaatadaptatie	-11.000	-11.000			
Egalisatie tarief hondenbelasting			2.065		
Schoolmaatschappelijk werk lokaal	-75.000				
Jongerenwerk	-75.000				
Jeugdconsulenten	-100.000				
Specialistisch ondersteuning Jeugd GGZ (SOJ)	-70.000				
Doorontwikkeling WDW - advies hybride werken	-6.480				
Onderzoek waterstofstation Bijsterhuizen	-25.000				
Juridische kosten sociaal domein	-25.000	-25.000			
Verkoop voormalig Antoniusschool Alverna	500.000				
Amendement Onderzoek verlichte ontsluitingsroute kernen	-10.000				
Perspectiefnota 2022					
Effecten Programmarapportage Mei 2021 (hoofdstuk 10)	12.000				
Verhoogde winstneming Bijsterhuizen (4 miljoen totaal)	2.500.000				
Winstneming Bijsterhuizen naar algemene reserve	-2.500.000				
WDW (3.07)	-875.000				
Plaatsvervangend griffier	-31.250				
Regionale adaptatiestrategie		-10.000			
Baggerplan		-15.000			
Opstellen Woonvisie		-15.000			
Nader onderzoek bestrijding leegstand in het centrum en rol horeca.	-15.000				
Kindregeling toegankelijk maken voor kinderen van Oekrainse vluchtelingen	-11.000	-22.000			
Duurzaam bomenbestand	-20.000	-20.000			
Knelpunten geluid wegverkeer	-12.500				
Professionalisering beheer MFA's	-16.500				
Formatie- uitbreiding juridisch advies WMO, Jeugd en gezondheid	-33.250				
Straatcoaches	-41.667				
Bibob beleid	-3.240				
Cameratoezicht centrum	-10.000				
Dekking uit stelpost programmabegroting 2022	10.000				
Toekomstbestendige warenmarkt Wijchen	-15.000				
Onderzoek inwonerspas plus	-15.000				
Optimalisatie beheer openbare parkeergarages	-8.000				
Onderzoek Alverna Heumenseweg	-25.000				
TOTAAL Incidenteel	**-1.574.137**	**-330.644**	**-20.935**	**-7.500**	**0**

13. Gewenst nieuw beleid (nog niet toegekend)

Nr.	Onderwerp	Toelichting	I / S	2022	2023	2024	2025	2026
13.1	**De Blije Dries**	In de informatienota hebben we uiteengezet dat we stichting De Blije Dries financieel te hulp willen schieten. We stellen structurele financiële steun voor (in diensten) om het voortbestaan van de speeltuin te garanderen. Hierbij is het algemeen belang gediend van een laagdrempelig toegankelijke en sociaal-veilige (nostalgische) speeltuin voor de inwoners van Wijchen, in het bijzonder voor gezinnen met een laag inkomen.	S	€ 0	Pm	Pm	Pm	Pm
13.2	**Dementie, eenzaamheid en mantelzorg.**	We willen dat iedereen in de samenleving mee kan doen. Om te zorgen dat iedereen zo lang mogelijk thuis kan blijven wonen, wordt preventie nog belangrijker. Zo groeit het aantal mensen met dementie de komende jaren explosief. Ook de druk op mantelzorgers neemt verder toe. Veel mensen voelen zich eenzaam. We werken dit uit richting de Begroting 2023.	S	€ 0	Pm	Pm	Pm	Pm
13.3	**Preventieve inzet SWT (motie bij begroting 2022)**	Bij de Begroting 2022 is, vanuit compensatiemiddelen Jeugd, incidenteel 320k toegekend voor preventieve inzet bij het sociaal wijkteam. Via een motie is gevraagd de structurele component vanaf 2023 in beeld te brengen. De inzet is beschreven in een beslisnota (Structurele extra inzet preventie jeugd en regieteam 75650) en aan de raad ter besluitvorming aangeboden.	S	€ 0	-€ 295.000	-€ 295.000	-€ 295.000	-€ 295.000
13.4	**Uitbreiding regieteam SWT**	Door de uitbreiding van formatie van het regieteam kunnen de medewerkers van het regieteam de casussen oppakken waarbij er sprake moet zijn van zorginzet bij overlast en onveilige situatie en bij nazorg na detentie. In 2021/2022 was dit nog een pilot. Dit is onderdeel van de beslisnota (Structurele extra inzet preventie jeugd en regieteam 75650).	S	€ 0	-€ 58.400	-€ 58.400	-€ 58.400	-€ 58.400
13.5	**Formatie-uitbreiding juridisch advies WMO, Jeugd en gezondheid**	Door de toename van het aantal complexe juridische vraagstukken en procedures als gevolg van de structureel ingevoerde bezuinigingsmaatregelen alsmede de vele ontwikkelingen van het beleid binnen het sociaal domein is structureel meer juridische inzet noodzakelijk.	S	€ 0	-€ 57.000	-€ 57.000	-€ 57.000	-€ 57.000
13.6	**Verduurzaming Mozaïek**	De grootste multifunctionele accommodatie 't Mozaïek verduurzamen, waarmee het voldoet aan alle actuele	S	€ 0	€ 0	-€ 141.200	-€ 141.200	-€ 141.200

Nr.	Onderwerp	Toelichting	I / S	2022	2023	2024	2025	2026
		bouwkundige en klimaateisen voor een zo energieneutraal mogelijke exploitatie en een gezond (werk-) klimaat.						
13.7	**Dorpsondersteuner voor Alverna**	De dorpen Hernen, Leur en Bergharen kennen al een aantal jaar dorpsondersteuners. De inzet is succesvol, omdat de dorpsondersteuners mensen de weg wijzen en verbinden. Hierdoor is er minder eenzaamheid, eerder hulp, mensen wonen langer thuis, vinden we collectieve oplossingen voor individuele problemen en besparen we op kosten voor zorg en welzijn. In Alverna zijn de buurtnetwerken versterkt. Een volgende stap is een dorpsondersteuner. We denken aan 10 uur per week betaald en 10 uur vrijwillig.	S	€ 0	-€ 28.000	-€ 28.000	-€ 28.000	-€ 28.000
13.8	**Compensatie achterblijven zorgtoeslag in bijzondere bijstand voor premie collectieve zorgverzekering.**	Verhogen van de bijzondere bijstand voor de uitgebreide zorgverzekering van € 37,50 per maand naar € 50,- per maand; voor de reguliere polis van € 15,- naar 20,-. Regeling chronisch zieken van € 275,- per jaar naar € 350 per jaar.	S	€ 0	-€ 150.000	-€ 150.000	-€ 150.000	-€ 150.000
13.9	**Bibliotheekwerk**	De Bibliotheek Wijchen is een organisatie met een krappe professionele formatie en vele vrijwilligers. Er komen taken bij op het gebied van dienstverlening digitale overheid. Het signaal is afgegeven dat met de huidige formatie niet langer invulling gegeven kan worden aan alle maatschappelijk relevante taken. Formatie-uitbreiding t.b.v. vrijwilligerscoördinatie, ondersteuning receptieve functie, zichtbaarheid en management is verhoging subsidie nodig. Het alternatief is afschalen dienstverlening (en gedeeltelijke sluiting). Samen met de bibliotheek werken we dit richting de begroting 2023 verder uit.	S	€ 0	Pm	Pm	Pm	Pm
13.10	**Taalcoordinator Digi-Taalhuis Wijchen**	De bibliotheek heeft in samenwerking met de gemeente de certificering aangevraagd om formeel Digi-Taalhuis te worden. Dit past in het lokale en regionale beleid rondom educatie basisvaardigheden. Een meerjarenbeleidsplan is in concept opgesteld. Met de aanstelling van een taalcoordinator geven we een kwaliteitsimpuls aan ons beleid en onze wettelijke taak in het kader van laaggeletterdheid.	S	€ 0	-€ 24.000	-€ 24.000	-€ 24.000	-€ 24.000
13.11	**Straatcoaches**	De pilot straatcoaches loopt af in juni 2022. Om de werkzaamheden van de straatcoaches voort te zetten willen we structureel straatcoach werkzaamheden opnemen in de	S	€ 0	-€ 83.333	-€ 83.333	-€ 83.333	-€ 83.333

Nr.	Onderwerp	Toelichting	I / S	2022	2023	2024	2025	2026
		begroting voor de komende 4 jaar. De kosten voor deze inhuur bedragen 125.000 per jaar. De kosten zullen gedeeld worden met de gemeente Druten volgens de bekende verdeelsleutel.						
13.12	**Bibob beleid**	In dec 2020 is in Tweestromenland nieuw Bibob beleid vastgesteld. In 2021 is gestart met de uitvoering van dit beleid. In 2022 is dit beleid geëvalueerd. N.a.v. de evaluatie is er een Bibob coördinator aangesteld die op korte termijn gaat starten binnen de WDW. Voor de verdere uitwerking van het beleid verwachten wij een budget nodig te hebben van 5000,- per jaar. Deze kosten worden gedeeld met de gemeente Druten. Dit budget wordt gebruikt om een bijdrage te leveren aan de samenwerking in TSL. Verdere kosten worden gemaakt t.b.v. expertise inhuur, kennis en lokale doorontwikkeling.	S	€ 0	-€ 3.240	-€ 3.240	-€ 3.240	-€ 3.240
13.13	**Motie inwonerspas**	Een breed inzetbare inwonerspas plus, waar minimaregelingen aan gekoppeld kunnen worden. Belangrijkste kansen zijn het vereenvoudigen van (administratieve) handelingen voor de inwoner, stimuleren van de lokale economie en inzetten op het verhogen van het bereik van minima. We werken dit voorstel verder uit richting de Begroting 2023.	S	€ 0	Pm	Pm	Pm	Pm
13.14	**Vluchtelingen**	Kosten voor Vluchtelingenwerk door meer toestroom m.b.t. inburgering. Om vluchtelingen voor te bereiden op de Nederlandse arbeidsmarkt, waarbij de gemeente verantwoordelijk is voor de participatie door het vinden van een baan. De afgelopen jaren hebben we de subsidie aan stichting Vluchtelingenwerk incidenteel gedekt. Voor deze structurele taak willen we structurele middelen opnemen en gaan hierover in gesprek over een budgetsubsidie. Dit werken we uit in een voorstel.	S	€ 0	-€ 200.000	-€ 200.000	-€ 200.000	-€ 200.000
13.15	**Verkeerslichten VRI Hoefsestraat**	In de schriftelijke vragen en antwoorden is een oplossingsrichting voor de VRI Hoefsestraat aangedragen (Z/22/075282). Om tot een oplossing te komen stellen we voor een krediet van € 45k voor verkeerslichten beschikbaar te stellen. Hier nemen de kapitaalslasten daarvoor op, uitgaande van uitvoering in 2023.	S	€ 0	€ 0	-€ 3.675	-€ 3.675	-€ 3.675

Nr.	Onderwerp	Toelichting	I / S	2022	2023	2024	2025	2026
13.16	**Aanpassen drempel Maasbandijk tussen Batenburg en Niftrik**	De aangebrachte drempels zijn niet aangelegd volgens de richtlijnen voor een 60 km/u weg. In overleg met de LBG Batenburg is een vervangingsplan opgesteld. Investering bedraagt € 63.175. We nemen hier de kapitaallasten op.	S	€ 0	-€ 2.001	-€ 2.001	-€ 2.001	-€ 2.001
13.17	**MUP Mobiliteit**	Tijdens de raadsverg. 27-1-2022 is het MUP-mobiliteit vastgesteld. Maatregel 5: snelheid buiten de bebouwde kom (investering 2023, 150K/jaar, doorbelast van 2024).	S	€ 0	€ 0	-€ 4.750	-€ 8.000	-€ 12.000
13.18	**MUP Mobiliteit**	Tijdens de raadsverg. 27-1-2022 is het MUP-mobiliteit vastgesteld. Als wenselijke maatregelen zijn maatregel 19, 4a, 9a en 10 gedefinieerd, met structurele en incidentele kosten, zie voorstel Z/21/068537.	S	€ 0	-€ 35.000	-€ 70.000	-€ 25.000	-€ 25.000
13.19	**Uitvoering beleidsplan natuur & biodiversiteit**	Na vaststelling van het beleidsplan in dec. 2019 en concretisering daarvan in 2021 (zie informatienota zaaknr. 22 69907) is de uitvoering opgestart. Voor diverse maatregelen is in de periode tot en met 2026 geld nodig om die uit te kunnen voeren. Naast de kosten uit de notitie concretisering zijn ook de kosten voor aanleg van akkerranden meegenomen (motie stimulering biodiversiteit akkerranden).	S	€ 0	-€ 23.300	-€ 25.350	-€ 26.600	-€ 25.600
13.20	**Uitvoering SMP Wijchen**	Met Talis is het Soortenmanagementplan Wijchen opgesteld. Voor renovatieprojecten is daarmee niet steeds een aparte ontheffingsprocedure Wet natuurbescherming nodig. En gaandeweg wordt de leefomgeving voor beschermde, gebouw bewonende dieren verbeterd. Ook particulieren kunnen hiervan gebruik maken. Jaarlijkse uitvoeringskosten zijn er voor aanvullend onderzoek naar aanwezige soorten en monitoring van mitigatievoorzieningen. De vergoeding in de leges werken we uit richting de begroting. Talis dekt een gelijk bedrag.	S	€ 0	-€ 30.000	-€ 30.000	-€ 30.000	-€ 30.000
13.21	**Optimalisatie beheer openbare parkeergarages**	Het beheer van openbare parkeergarages is sub-optimaal georganiseerd. Op basis van extern onderzoek zijn aanbevelingen gedaan om het beheer intern anders te beleggen. Incidenteel is €5000,- nodig voor een professionaliseringsslag. (Zie hoofdstuk 11 posten incidenteel). Vervolgens is een structureel budget van € 3.000,- gevraagd.	S	€ 0	-€ 3.000	-€ 3.000	-€ 3.000	-€ 3.000
13.22	**Lokale tegemoetkoming**	Reservering van budget om betalingsproblemen en problematische schulden door gasrekening te voorkomen voor huishoudens met alleen AOW, chronisch zieken,	I		-€ 315.000			

Nr.	Onderwerp	Toelichting	I / S	2022	2023	2024	2025	2026
	bijzondere groepen energielasten	schuldsaneringstrajecten en dreigende afsluitingen. Afhankelijk van Rijksbeleid wordt dit bedrag nog mogelijk (deels) gecompenseerd.						
13.23	**MUP Mobiliteit**	Tijdens de raadsverg. 27-1-2022 is het Meerjaren Uitvoerings Programma (MUP) Mobiliteit vastgesteld. Maatregel 3-7-1: actualisatie wegencategorisering, t.b.v. auto, fiets en OV, inclusief visie Landbouwverkeer en onderzoek sluipverkeer.	I		-€ 20.000			
13.24	**MUP Mobiliteit**	Tijdens de raadsverg. 27-1-2022 is het MUP-mobiliteit vastgesteld. Maatregel 13-16: actualisatie parkeerbeleid auto en fiets. En bedrijventerrein.	I		-€ 30.000			
13.25	**MUP Mobiliteit**	Tijdens de raadsverg. 27-1-2022 is het MUP-mobiliteit vastgesteld. Maatregel 14: actualisatie parkeernormen.	I		-€ 10.000			
13.26	**MUP Mobiliteit**	Tijdens de raadsverg. 27-1-2022 is het MUP-mobiliteit vastgesteld. Er is een bijdrage gewenst zodra de provincie Gelderland de kruising Van Cittersweg - Drutenseweg gaat aanpakken. Dit is met een p.m. post opgenomen voor 2024, zie voorstel Z/21/068537.	I			Pm		
13.27	**Inrichting stapsteen Oude Schaarsestr.**	Naar aanleiding van de motie Natuurontwikkeling gemeente Wijchen (zaaknr. 20 51968) zijn locaties voor bosaanplant in beeld gebracht (informatienota 21 63199). Een daarvan is een gemeentelijk perceel in de buurt van Bergharen. Door inrichting van dat perceel wordt bijgedragen aan de invulling van ecologische verbindingszone Heumen-Horssen.	I		-€ 45.500			
13.28	**Groene snelheidsmeter met spaarpot voor goede wijkbestemming**	De aangenomen motie “groene snelheidsmeter” roept het college op om te onderzoeken of een pilot met een groene snelheidsmeter gestart kan worden, die naast de twee andere snelheidsdisplays in te zetten is, in woonwijken die zich daarvoor aanmelden. Hierover uiterlijk op 1 september 2022 met een voorstel naar de gemeenteraad te komen”. We stellen voor te starten met een pilot. Eenmalig voor de aanschaf € 10k, overig budget voor beloning (5 locaties).	I		-€ 17.000	-€ 7.000	€ 0	€ 0

14. Samenvatting per programma

In onderstaande tabel zijn alle wijzingen ten opzichte van de primitieve begroting 2022 per programma weergegeven. Bij iedere wijziging staat de verwijzing naar het raadsbesluit of de locatie in deze Perspectiefnota weergegeven. In een aantal programma's vindt u de term "technische correctie" terug. Dit houdt een administratieve wijziging in, welke neutraal voor het resultaat is en geen beleidswijziging met zich mee brengt.

Programma	Omschrijving	2022	2023	2024	2025	2026
0	Primitieve begroting 2022	-65.787	-64.524	-65.232	-66.747	-67.900
0	Budgetoverhevelingen 2021-2022	-721	0	0	0	0
0	mrt-21 57138 december circulaire	-362	-281	-278	-285	-304
0	Technische correcties	0	0	0	0	0
0	3.01 Meicirculaire	-3.639	-5.178	-7.774	-9.687	-4.832
0	3.06 Gemeenschappelijke regelingen	900	180	170	335	511
0	3.08 OZB inkomsten	63	-34	-118	-253	-318
0	3.10 Kapitaallasten	-92	-173	-238	-227	-253
0	3.11 Prijsindexatie	0	448	1328	1886	2497
0	3.12 structurele budgetmutaties	-29	-115	-1	-25	-23
0	4 incidenteel programmarapportage	-129	0	0	0	0
0	4 Incidenteel onontkoombaar	31	0	0	0	0
0	4 Incidenteel nieuw beleid	8	0	0	0	0
	TOTAAL PROGRAMMA 0	**-69.757**	**-69.677**	**-72.143**	**-75.003**	**-70.622**
1	Primitieve begroting 2022	3.611	3.591	3.649	3.702	3.763
1	Budgetoverhevelingen 2021-2022	28	0	0	0	0
1	Technische correcties	0	0	0	0	0
1	3.01 Meicirculaire	36	36	36	36	36
1	3.06 Gemeenschappelijke regelingen	-36	-37	-37	-37	-37
1	3.11 Prijsindexatie	0	5	65	124	183
1	3.12 structurele budgetmutaties	-28	-38	-38	-38	-38
1	4 incidenteel programmarapportage	-43	0	0	0	0
1	4 Incidenteel nieuw beleid	45	0	0	0	0
	TOTAAL PROGRAMMA 1	**3.613**	**3.557**	**3.675**	**3.787**	**3.907**
2	Primitieve begroting 2022	4.659	4.942	5.075	5.207	5.274
2	Amendementen Begroting 2023	70	60	60	60	60
2	Budgetoverhevelingen 2021-2022	226	0	0	0	0
2	Technische correcties	0	0	-1	0	0
2	3.10 Kapitaallasten	-93	-22	8	8	83

Programma	Omschrijving	2022	2023	2024	2025	2026
2	3.11 Prijsindexatie	0	24	42	62	76
2	3.12 structurele budgetmutaties	36	115	89	90	91
2	4 incidenteel programmarapportage	124	0	0	0	0
	TOTAAL PROGRAMMA 2	**5.022**	**5.119**	**5.273**	**5.427**	**5.584**
3	Primitieve begroting 2022	291	282	251	268	268
3	Budgetoverhevelingen 2021-2022	36	0	0	0	0
3	Technische correcties	0	0	0	0	0
3	3.11 Prijsindexatie	0	3	6	9	11
3	4 incidenteel programmarapportage	16	0	0	0	0
3	4 Incidenteel nieuw beleid	30	0	0	0	0
3	**TOTAAL PROGRAMMA 3**	**373**	**285**	**257**	**277**	**279**
4	Primitieve begroting 2022	3.232	3.314	4.248	4.664	4.664
4	Techn corr NPO middelen onderwijs	-306	-178	0	0	8
4	3.10 Kapitaallasten	2	101	115	110	104
4	3.11 Prijsindexatie	0	3	6	9	15
4	4 incidenteel programmarapportage	70	0	0	0	0
4	**TOTAAL PROGRAMMA 4**	**2.998**	**3.240**	**4.369**	**4.783**	**4.791**
5	Primitieve begroting 2022	8.115	8.229	8.257	8.332	8.441
5	Amendementen Begroting 2023	104	104	104	104	104
5	Budgetoverhevelingen 2021-2022	208	0	0	0	0
5	Technische correcties	0	0	0	0	0
5	3.10 Kapitaallasten	-5	40	40	38	36
5	3.11 Prijsindexatie	0	48	83	121	174
5	3.12 structurele budgetmutaties	0	33	33	33	33
5	4 incidenteel programmarapportage	187	0	0	0	0
5	4 incidenteel onontkoombaar	0	15	0	0	0
5	4 Incidenteel nieuw beleid	20	20	0	0	0
5	**TOTAAL PROGRAMMA 5**	**8.629**	**8.489**	**8.517**	**8.628**	**8.788**
6	Primitieve begroting 2022	40.408	40.066	40.219	40.478	40.983
6	Budgetoverhevelingen 2021-2022	23	0	0	0	0
6	mrt-21 57138 december circulaire	271	274	278	285	304
6	Techn corr NPO middelen onderwijs	306	178	0	0	0
6	3.01 Meicirculaire	1716	767	16	16	16
6	3.02 BUIG	0	163	136	107	76

Programma	Omschrijving	2022	2023	2024	2025	2026
6	3.03 Jeugd en Wmo nieuw	-468	-280	-290	-425	-461
6	3.04 Wmo klassiek	0	246	285	273	261
6	3.06 Gemeenschappelijke regelingen	261	366	366	413	516
6	3.10 Kapitaallasten	-102	11	27	26	24
6	3.11 Prijsindexatie	0	22	63	124	170
6	3.12 structurele budgetmutaties	0	40	40	40	40
6	4 incidenteel programmarapportage	46	0	0	0	0
6	4 Incidenteel nieuw beleid	76	22	0	0	0
6	**TOTAAL PROGRAMMA 6**	**42.537**	**41.875**	**41.140**	**41.337**	**41.929**
7	Primitieve begroting 2022	1.660	1.608	1.550	1.574	1.639
7	Budgetoverhevelingen 2021-2022	101	0	0	0	0
7	Technische correcties	0	0	0	0	0
7	3.06 Gemeenschappelijke regelingen	48	45	45	45	45
7	3.10 Kapitaallasten	-74	0	0	0	0
7	3.11 Prijsindexatie	0	15	116	189	307
7	4 incidenteel programmarapportage	-41	0	0	0	0
7	4 incidenteel onontkoombaar	0	10	0	0	0
7	4 Incidenteel nieuw beleid	12,5	0	0	0	0
7	**TOTAAL PROGRAMMA 7**	**1.707**	**1.678**	**1.711**	**1.808**	**1.991**
8	Primitieve begroting 2022	1.137	1039	1.535	1.576	1.615
8	Budgetoverhevelingen 2021-2022	100	0	0	0	0
8	Technische correcties	0	0	0	0	0
8	3.01 Meicirculaire	279	0	0	0	0
8	3.06 Gemeenschappelijke regelingen	88	86	113	114	101
8	3.10 Kapitaallasten	0	3	3	2	2
8	3.11 Prijsindexatie	1000	502	4	6	7
8	4 incidenteel programmarapportage	-242	0	0	0	0
8	4 incidenteel onontkoombaar	0	15	0	0	0
8	4 Incidenteel nieuw beleid	25	0	0	0	0
8	6 Bouwgrondexploitaties	133	466	-1538	0	0
8	**TOTAAL PROGRAMMA 8**	**2.520**	**2.111**	**117**	**1.698**	**1.725**
	TOTAAL PERSPECTIEFNOTA	**-2.358**	**-3.325**	**-7.085**	**-7.262**	**-1.630**